

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Lankraštis

LEITUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 29.

Philadelphia, Pa. 16 d. Liepos, [July] 1909 m.

Met. V.

Kalnakasiu Gelbėjimo Mokykla.

Nelaimės pagimdo naujus išmislus, naujus išradimus. Kasyklose tankiai atsitinka nelaimės, žuva daug darbininkų. Ir štai Anglijoje, Lancasterio apygardėje, anglių kasyklų centre, vadinamam Howe Bridge, pereitą rudenį tapo įsteigta «gelbėjimo mokykla», angliškai—«Rescue Training School».

Kaip ta mokykla įtaisyta, čia nors trumpai aprašysiu pagal laikraštį «Scientific American» (Mokslinčius Amerikietis). Mokyklos uždavinys—išmokyti kalnakasius kaip apsieiti su įtaisom ir aparatais, begelbstint nelaiminguosius draugus, atsitikus nelaimėi kasykloje.

Mokyklos vieta yra tai išmurytos lindynės panašiai, kaip yra anglių kasykloje. Aukščio turi 3-4 pėdas; lubos iš akmenų, paremtų rąstais, kaip kasyklose. Tie koridoriai turi apie 50 pedų ilgio. Yra du ant viens kito koridoriai; jie reiškia iškastų anglių vietas, o tarpe jų—akmens («rakai»), tai yra sluoksniai suakmenėjusio dumblo, žemių sąnašų, kurias vanduo sunėšė prieš šimtus tukstančių metų, kada augalų gausybė suvirto ir davė pradžią akmeninėms anglims. Šoninė siena yra iš stiklo, kad but galima iš lauko matyt, ten dirbančius «mokinius». Tegu jų aparatai pagenda ir jau-jau jie dusta nuo nesveiko oro, štai juos staiga pakelia ir per langą ištraukia į sveiką orą. Lindynių vidus pripildyta visai nekvėpuojama atmosfera—sieros ir kitų atriųjų daiktų dumais, teip kad tenai neapsiginklavęs žmogus nė minutą ne-

gal but gyvas. Panašūs gazai atsiradę kasykloje, nors ne teip tiršti butų, užmuša nemažai kalnakasių. Viduryj galerijų yra padirbti tam-tikri kapčiai, reiškianti «nušautą» anglių, gatavą išgabanimui į didįjį šaptą. Toliaus, galerijose yra padaryta visokios painios, butent tokios, kaip pasidaro kasykloje po eksplozijai (gazų trenksmui, jiems užsidegus). Lengva elektriška šviesa nuduoda degančius gazus.

Dabar klausimas, kaip tie mokiniai gali įeiti į tokią galeriją, kur tuojaus uždustų. Minėjome apie prietaisus arba aparatus. Jų yra keli pavidalai. Tam-tikros metalinės ar stiklinės skrynelės po pažastėms arba ant nugaros—nedaug vietos užima; ant veidų arba tik ant nosies ir burnos uždėta prietaisos, neprileidžiančios aplinkinį pavojingąjį orą; iš jų eina triubelės į minėtas skryneles. Ten turi but prašalinamas iškvėpuotasis oras,—kuris, kaip žinoma, teipgi pavojingas, atgal įkvėpavus; ten teipgi yra oro skystimas, kuris po truputį eina triubelėmis ir kaipo paprastas oras yra įkvėpuojamas į plaučius. Šita prietaisa vadinasi «Aerolith». Normantowno kasyklose, apie Yorkshire, jau yra vartojamas aparatas, vadinamas «Weg».

Suprantama, eiti į tokį užmušantį orą tai ir su prietaisomis yra pavojinga. Dėlto daktarai apžiūri žmones priešeišiant į tas galerijas, ar jie abelnai sveiki: juk gali ir ne nuo blogojo oro nusilpnėti, apalpti ir tada nė aparatas negiluos.

Tačiau norinčių būti gelbėtojais, žinoma, yra ir bus. Jie gali daugybę žmonių išgelbėti nuo nelaimingos ir greitos mirties. Yra tam tikri «ambuliansai»—vežimukas, stumiamas ir važiuojamas dviratis («bicycle»), kurį į tris minutes gali padaryti ambuliansu, užsidėti nelaimingąjį ir pačiam gelbėtojui užsisėdus, važiuoti, kojoms sukant ratus... Panašius ambuliansus anglai vartojo karėje su burais. Kaip tik nelaimingąjį darbininką atgabena ties kasyklų durimis, tuo jį iškelia į viršų ir čia daktarai ima gaivinti, apžiūrėti.

Koks gi skirtumas tarp tų Anglijos kasyklų, kur tas gelbėjimo budas vartojamas, ir Amerikos kasyklų, kurias darbininkai praminė «bučernėmis»!

Prie šitų «bučernių» (mėsinyčių) nereikia kapitalistams samdyti nė daktarai, nes šiems nėra nelaimingųjų, kuriuos jie da galėtų atgaivinti. Nėra kam pristatyti jiems iš žemės tuos nelaiminguosius! Ištraukia juos, kada jiems jau nereikia nė daktaro, nė vaistų ir kapitalistui jie ne bausis, nes neištrauks nė ceato už vaistus!

Kodėl Anglijoje patįs kapitalistai rupinasi gelbėjimu savo darbininkų? Apkalbamoji mokykla yra įsteigta anglių savininkų bendrovės, butent—Lancashire & Cheshire Coal Association. Kodėl ji rupinasi tuomi? Minėtas laikraštis, budamas kapitalistiškai mokslui, nesikiša į visuomeniškus klausimus, nors tie ir priklauso aukštam mokslui apie draugiją, sociologijai; taigi jis nepaduoda nė priežasčių, dėl kurių kapitalistai «rupinasi» darbininkų sveikata. Jis tikrai pamini, kad «daugelis tos bendrovės narių nestoja veikliai prie to sumanymo įvedimo, kuomet, iš kitos pusės, kai kurios kitos kasyklų bendrovės (kompanijos), neturinčios su tuomi sąryšio, remia tatau». Rūšiai tuo gelbėjimo tikslu įvairių kompanijų kasyklos, įveda tam tikras stotis, telefonus, kad kur nors nelaimėi ištikus, būtų galima sušaukti iš įvairių vietų pagelbą; greitu laiku subėga išsilavinusieji gelbėtojai, kaip mieste ugnėgesiai, atsitikus gaisrui, drąsiai sulenda į kasyklą, kur nelaimė atsitiko ir žiurėk—kiek žmonių išgelbsti nuo pražuties. Koki gi geri tie Anglijos kapitalistai, kad teip rupinasi žmogaus darbininko gyvastį išgelbėti!—sakyks gal ne vienas skaitytojas. Ne visi, kaip matėme, rupinasi. Tik tie, kurie moka plačiau apsižiūrėti, kurie toliau mato. Už žuvusius ar sužeistus darbininkus reikia užmokėti. Anglijoje biskį geriau tas dalykas stovi, negu Amerikoje. Ten kapitalistams mažiau gali atsieiti gelbėtojų legijono užlaikymas, negu užmokestis už žuvusius. Dėlto žiuri, kad mažiau žmonių žutų... Ten darbininkai biskį aukščiau stovi, negu Amerikoje; jie geriau moka ginti savo reikalus, patįs rupinasi, tai ir valdžia ir kapitalistai «rupinasi».

Padaryk teip, kad už kiekvieną darbe sužeistą ar už muštą darbininką kapitalistai be jokio vilkinimo ir tšymosi po teismus turėtų tuojaus atlyginti paskirtą nemažą sumą pinigų ir pamatysi, kad «nelaimių» beveik nebus. Jeigu gi darbininkai į savo rankas paimtų ir valdžią, tai jie nežutų kaip musės netik darbe, bet ir savo ankštuos gyvenimuose, kur viešpatauja džiova ir kitos ligos.

Jeigu kitasyk «tavo tikėjimas tave sveiku padarė», tai šiandien susipratimas ir vienybė tavo, proletarijate, padaro tave sveiku.

J. Baltrušaitis.

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji skaitlinė yra senojo skaltiaus, antroji — naujojo.)

Liepos mėnuo.

- 5-18—1870 m. Davitt, fenijus (Anglijoje) nubaustas 15 metų prie karo.
6-19—1867 m. Berezovski bandė Paryžiuje nužudyti carą Aleksandrą II.
7-20—1762 m. Maskolijos carienė Kotryua II liepiant, pasmaugta jos vyras Petras III.
8-21—1773 m. Popiežius panaikino jezavitus.— 1868 m. Uzdengta Telsių progimnazija.— 1877 m. Ties Pittsburgu, Amerikoje, Pensylvanijos gelžkelio darbininkai nuveikė kareivius.
9-22—1867 m. Panaikinta «maskolių draugija pirkimui dvarų Lietuvoje» (užtvirtinta 10. VIII. 66), nes nepavyko. -- 1902 m. Lordų namas Anglijoje susiaurina darbininkų teises streikuoti.
10-23--1804 m. Sukilimas Airijoje prieš anglus.
11-24-1894 m. Įstatymas prieš anarkistus Prancuzijoje.

Aš ir esu Socijalistas.

Tokius žodžius tankiai tenka išgirsti nuo mūsų tautiečių optimistų ir individualistų, jie tankiai save aukštindami ir teisingai sako: «Aš ir esu socialistas, tik jau netokis, kaip mūsų lietuviški socialistai»...

Prie kokių socialistų jie save skiria, lig šiolei nė vienas iš jų nepasakė, tik vis tvirtina, kad jie ne tokis.

Čia paimsiu, kaip pavyzdį, vieną kitą faktą, plačiau žinomą. Ponas P. Mikolainis 1905 m. kalbėdamas 19 kuopos prakalbose prieš miesto viršininkų rinkimus pasakė: «Moters, jus žinodamos, kad jūsų vyrai balsuoja už turčių partijas ir palieka jus su mažais vaikeliais verguvėje, jūs tokius savo vyrus...» Čia nurodė, kaip boikotuoti: nemylėti patol, «pakol jie neprisižadės balsuoti už Socijalistų Partiją».

Kaip matome p. P. M. tada pritarė socialistams. Bet štai 24 seime SLA tas pats p. P. M. sako į 90 atstovų: «Mēs turime kovoti su socialistais...» Dėlko ir kam—nepasakė, nors ilgą laiką kalbėjo.

Ponas Valentinavičius Philadelphiaj per visuotiną seimą yra pasakęs: «Aš esu socialistas, bet ne tokis, kad peilį paėmus eiti ir durti žmogų. Aš esu... aš...»

Ir daugelis tokių tautiečių panašiai kalba.

Jūs, tautiečiai, sakotės esą socialistais, bet patįs nežinote kokiais. Aš sakau, kad jūs esate egoistais ir individualistais, o ne socialistais. Tie visi, kurie save tik žodžiais, o ne darbais skelbina socialistais, nėra jais! Tai aišku mums iš jūsų darbų.

Jūs save vadinate socialistais dėl savo garbės. Jūs skelbiate «socializmą» su taja idėja, kad jo niekas negalėtų suprasti, kad niekas negalėtų būti socialistų, kad patįs turėtų nuo vainikuotis. Jūs socializmo žodžiu tik save vainikavote. To ne vienas jūsų geidžiote ir dabar. Jūs buvote ir esate tylos ir ramumo socialistais. Jūs nereikalavote ir nereikalaujate, kad darbininkas tikrai susiprastų. Jūs nenorite, kad darbininkas pažintų klesų

skirtumus, pažintų didžiųjų ir mažųjų buržujų tikslus, jūs šaukiate visus tautiečius į vienybę, nors kiti «tautiečiai» būtų tik darbininko engėjai. Jūs socializmo mokslą tik tiek skelbiate, kad niekas negatėtų suprasti, kas jis yra. Jūs socializmą norėjote ir norite pasilaikyti sau, savo naudai ir garbei, bet anaipol ne visuo menės labai.

Atsiradus mūsų drašiemsiems draugams, pradėjus skelbti viešai ir atvirai tarptautinio socializmo mokslą, sutinkanti su visos pasaulės socialistų tikslais ir uždaviniais, jūs stojote jų priešais.

Jūs sakotės esą socialistais, bet ne tokiais, kaip lietuviški socialistai... Tiesa, iš viršurodytų jūsų darbų esate kitokiais «socialistais»,—aš neapsiriksiu sakydamas, kad jūs esate ne socialistais, bet anti-socialistais. Pažinkite patįs save ir jais vadkitės.

Jums nemalonu pagerinti organizacijas, jums nemalonu padaryti žmoniją kiltą ir tobula, mokančia pažinti gerą ir blogą, mokančia kovot su savo prispaudėjais bei išnaudotojais.

Todėl ar galite jūs save vadinti socialistais? Ne, anaipol ne! Jūsų darbai yra lygūs su visų darbininkų alintojų darbais. Jeigu jūs sakytumėt, kad ne, tai ar galite save pateisinti iš 24 seimo SLA, kur jūs viską panaikinote, kas buvo toje organizacijoje darbininkams prieinamo; jūs palikote tą organizaciją savo įrankiu, savo naudai, kurią pasikėsot traukti, viešpataujant ant jos, ant darbinikiškos visuomenės. Jūs ne kovojate už pirmąžengystę, už dorą ir tiesą, bet jūs keliate aštrią kovą už ypatus ir garbę. Kur jūs! Kame jūs! Ir kaip toki draugijos alintojai negalite save pateisinti žodžiu: «Aš esu socialistas!»

Ben. Hanford yra pasakęs, kad tas, kuris padeda skrynelę kalbėtojui pasilypti yra lygus tam kalbėtojui, t. y. lygų darbą atlieka. Reiškia, kad socialistas turi dirbti kiekvienas, šikiu ar tokiu būdu, visuomenės labui. Taigi socialistas nėra tik vardu, neužtenka pasisakius «aš esu socialistas», bet turi pasirodyt darbu labui žmonijos. Tada nereikės vadintis socialistu: tave žmonės pažįs iš darbo, kuom tu esi, teip, kaip ir dabar pažįsta kuomi esate tie, kurie sakote: «Aš esu socialistas».

Juozo Draugas.

NATURALIZAVIMO ĮSTATAI.

1907 metais išėjo nauji įstatatai naturalizavimo, arba paskaitimo Amerikos piliečiu. Pirmą galėjo gauti šios šalies piliečio popieras kiekvienas, kuris buvo jau išbuvęs šioje šalyje nemažiau penkerius metus, nors jisai ir neturėjo pirmųjų popierių. Dabar būtina reikalauja turėti pirmasias popieras. Nauji įstatymai, tiesą sakant, apsunkinimo nedaro norintiems išsiimti šios šalies piliečio popieras. Reikia tiktai suprasti anglų kalbą. Nesuprantantis anglų kalbos ir nepažįstantis nė kiek šios šalies istorijos, negali gauti piliečio popierių. Čionai paduodu paaškinimus norintiems išsiimti Jungtinių Valstybių piliečio popieras.

Išbuvęs šioje šalyje dvejus metus ir sulaukęs 18 metų amžiaus, turi, jei nori tapti piliečiu, kreiptis į vietinį teismą (sudą), turintį teisę išduoti pirmutines popieras. Išreikšdamas norą tapti piliečiu, turi atsakyti nuo savo teisių arba pilietiško kitose šalyse. Toje popieroje turi būti paduotas vardas, pravardė, «numas, užsiėmimas; ypotos aprašymas, gimimo vieta, paskutinė gyvenimo vieta toje šalyje, iš kurios atvykęs; kada atkeliavai į šią šalį, vardas laivo, kuriuo atvažiavai, gyvenimo vieta. Taigi dabartinis pirmųjų popierių gavimo budas yra kitokioj formoj: reikia paduoti vietas, die-

nas ir t. t., ko pirmiau nereikėdavo padaryti. Ir tie, kurie nemoka rašyti negali gauti piliečio popierių.

Bet tie, kurie išsiėmė pirmutines popieras pirm įėjimo į galę šito įstatymo, nereikalauja paduoti višminėtą aplikaciją.

Po dvejų metų (nuo išsiėmimo pirmutinių popierių) svetimšalietis norįs gauti pilnas popieras, turi paduoti teismui raštišką prašymą. Prašyme turi parašyti viską, ką parašė pirmutinėj aplikacijoj; be to turi prašyme paminėti vietą teismo ir dieną gavimo pirmutinių popierių, teipgi turi pranešti ar vedęs, kiek vaikų ir t. t. Ant aplikacijos arba prašymo turi pats pasirašyti; patiems pasirašyti nereikia tik tai tiems, kurie gavo savo pirmutines popieras pirm įėjimo galėn šitų naujųjų teisių. Prašymas, vienok, neturi būti paduotas vėliaus kaip septyneri metai nuo išsiėmimo pirmutinių popierių.

Aplikacijoj arba prašyme turi būti pasakyta, kad aplikantas nėra linkęs prie anarchistiškių idėjų ir nėra poligamistas (daugpatys). Beto du piliečiai turi paliudyti, kad aplikantas jau išgyvenęs penkerius metus šioje šalyje ir kad jisai yra tinkamas gauti piliečio teises.

Pirm gausiant piliečio teises, aplikantas turi atvirai teisme prisiekti, kad jisai pildys ir rūpįs palaikyti Jungtinių Valstybių konstituciją ir kad atsisako galutinai nuo savo pirmesnės šalies, išsižada jos valdžios ir teisių. Teismas, kuriame svetimšalis nori gauti piliečio popieras ir teises, turi būtina žinoti, kad aplikantas yra pilnai išbuvęs be pertrūkio 5 metus Jungt. Valstybėse; teipgi teismas turi žinoti apie aplikanto budą, charakterį. Svetimšalis, turintis bajorystės titulą, turi nuo jo atsisakyti. Mirus vyrui pirma išsiėmimo pilnų popierių, jo pati—našlė—gali paduoti prašymą ir ji su kudiškais nereikalauja antru kartu išsiimti pirmasias popieras.

Įstatymų 6 skirsnyje pasakyta, kad prašymas galima paduoti teismui visada, net teismo dyklaikyje (vakacijose). Tik tai teisėjai turi paskirti tam-tikrą laiką, speciališkas dienas išsiėmimui piliečio teisių. Nepraėjus 90 dienų po padavimo prašymo, teisėjas negali niekam išduoti piliečio teises. Teipgi nė vienas teisėjas negali išduoti piliečio teisių per paskutinę 30 tį dienų prieš kokius nors rinkimus. Pasakyta teipgi, kad aplikantas gali permaintyti savo pravardę, išsiimdamas pilnas popieras, bet tą gali tiktai tuomet padaryti, jeigu paduos teisėjui speciališką prašymą.

Skirsnyj 8 sako: Nė vienas svetimšalis, kuris nekalba angliška kalba, negali būti prileistas arba negali likti piliečiu Jungtinių Valstybių. Nuo to yra paliuosuotas tiktai tos ypotos, kurios fiziškai negali tai padaryti, padėkim nebyliai. Teipgi nereikalauna mokėt gerai anglišką kalbą ir tos ypotos, kurios jau pirm priėmimo šito įstatymo išsiėmė pirmas popieras, arba tie, kurie užėmė žemę gyvenimui Jungtinėse Valstybėse,—angliškai vadinami «home-seekers». Išsiimant pirmasias popieras reikia užmokėti vieną dolerį; norint likti piliečiu, t. y. prieš išsiimiant pilnas popieras, reikia užmokėti du doleriu, o po 90 dienų nuo padavimo prašymo vėl du doleriu. Da aplikantas paduodamas prašymą turi sudėti pas

teismo raštininką atsakančią sumą pinigų, kuriais būtų galima apmokėti liudininkus, jeigu tie reikalautų.

Skirsnėje 15 paaiškina, kaip galima netekti piliečio teisių. Piliečio teisių gali netekti visos tos ypatos, kurios per pirmutinius penkerius metus, po gavimo piliet škumo, gyvena kitose šalyse. Tatai pritaikytas taip prie tų, kurie išsiima piliečio teises, įėjus galėn naujiems įstatymams, taip ir prie tų, kurie išsiėmė piliečio teises ėsant dar senam įstatymui; nepildanti tų nurodymų netenka teisių ir dar papuola į kalėjimą jie pats ir jų liudininkai.

Straus.

Apie Kupiškio krasos plėšikus.

(Pabaiga).

K. S-la budamas kalėjime parašė J. L-ui laišką, kad jis užmuštų Kupiškio uredniką, žandarą, zemskį ir mokytoją pradinės mokyklos. Tasai laiškas nebuvo tiesiog J. L-o vardu, bet pas zakristijoną. Laiškanešiui atnešus laiškus pas zakristijoną, urednikas konfiskavo, paėmė tą laišką, nes pažino, kad K. S-los rašyta. Ir po to laiško paėmimo į trečią dieną tapo užmuštas mokytojas. Tada krito visa bėda ant J. L-o. Be to pats J. L-as pasigyręs kokiam žmogui, kad jo darbas esąs užmušimas mokytojaus. Už liežuvį ir prisiėjo blogai J. L-ui, teipgi ir jo draugui J. B-ui. Ir juodviem nebebuvo kitos išeigos, kaip tik sprukti į užrubežį. O jie to nepadarė. Jie šliejosi prie įžymesniųjų kuopos narių ir pasivadino savi «ciuilistais», bet kaip prasidėjo visuotinas žmonių judėjimas, tada jie, J. B-as ir J. L-as pradėjo savotiškai elgtis, nors kuopos nariai ir labai stengėsi patraukti į gerą kelią ir kad klausytų organizacijos nutarimų. Bet jie neklausė, jiems geriau buvo degtinė traukti, negu klausyti ko kito. Pasidarė save vadovais savo kuopos ir da patraukė prie savęs kai-kuriuos ir iš geresnių žmonių, kuriuos teipgi degtinė pagadino. Kai ponas Valis rašo, kad jie atgal pusę metų prigulėję prie kuopos, o tik už huliganiškus darbus paliko išmesti, tai tas netiesa,—tik vienas N. V-as prigulėjo prie kuopos, o kiti, katrie dalyvavo krasos išplėšime, prie kuopos nepriklausė ir nebuvo prileisti prie organizacijos. O p. Graičiūnas rašo, kad Kupiškio krasos išplėšimas, tai esąs socialdemokratų darbas. Tai didelis apšmežimas. Sakau, kad nieko bendro mūsų kuopa su huliganais apiplėšime krasos neturėjo, ir su jais nebičiuliavo.

Kupiškio S.-D. Organizacijos vardu—

Šiaurės Juozas.

Rašėjas laiške pamini, kad tie, kurie dalyvavo plėšime, dabar yra pabėgę ir pavojus nuo caro valdžios, matomai, jiems negresia. Tačiau jų pravardžių nenorime parodyt visuomenei—tegu jau jie gyvena sau laimingi ir ramūs ir tegu nešmeižia čielų organizacijų, susitelkę su šokinėjančios išminties Graičiūnu. Visai nedyvai būtų, jei tame plėšime, kuris Graičiūnui ir «Žmogmyliui» išrodo negražiu darbu, būtų dalyvavęs vienas ar kitas socialdemokratas, priklausęs prie organizacijos, bet da iš to neišeina, kad turi vis a organizacija buti kalta už tuos jų šavarankiškus darbus. Tik jeigu organizacija n u t a r i a, tada už to nutarimo pasekmes turi atsakyt. Dėlto tie neva inteligentų pliaupimai po laikraščius verti didžiausio pasmerkimo.

Red.

Visokia prievarta priešinga išminčiai ir meilei.

T o l s t o i .

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerikos Junglines Valstybes. Montanos senatorius T. C. Carter ėnešė senatui savo pačtinių taupomųjų bankų sumanymą, visomis jo smulkmenomis. Sumanymas nurodo, kad vyriausias patos viršininkas (postmaster), vyriausias prokuratorius (attorney) išdo ministeris veiksia kaip tų bankų depozitų globėjai. Kas matai išduos kongresui smulkų raportą. Sumanymas nurodo, kad kiekviena ypata, ne jaunesnė kaip 10 metų, neišskiriant moterų gali pasidėt į pačtos banką pradedant nuo dolerio arba daugiau. Viena ypata negalės vienu mėnesiu pasidėt daugiau kaip 100 dolerų. Už padėtus pinigus bus mokamas tam-tikras nuošimtis palūkių. Bet da nežinia, ar tą sumanymą kongresas priims.

Persija. Revolucija (tik-ką gymusių mūsų gdynės buržuazų vedamoji revoliucija) eina vėl stipryn. Apie Šahabodo miestą perreita sąvaitė buvo mušis tarp valdžios ir sukilėlių armijų. Šahabodkazokai apgalėjo revoliucionierius, kurių krito 12, o kazokų 4 ir vienas aficerius. Sukilėliai rengėsi, sustiprinę savo jiegas traukėsi prie sostinės Teherano. Jų vadus perspėjo Rusijos ir Anglijos atstovai: jei esą jie eis prie miesto, tai galis but kitų šalių valdžios įsikišimas. Mat svetimos valdžios slopina ir Persijos revoliuciją, nors ji nėra socialistų vedama.

Prancuzija. Parlamente atstovas Jaures, vienas garsiųjų socialistų, sakė ilgą kalbą dėlei Rusijos caro prasižadėjimo atvažiuoti į Prancūziją. Abelnai socialistai čia, kaip ir kitose šaliese smarkiai priešinasi prieš caro atsilankymą. Jources'ui atsakė užsienio dalykų ministeris Pichon: girdi caras Mikolajus atvažiuos į Prancūziją kaipo josios «prietelius ir santaikos bendras» ir busiamielai sutiktas, kaipo visuotinos santaikos tvėrėjas (!!). Jau tiktos respublikos buržuazijos valdžia per žemai nupuolus! O «Žvaigždė» ir «Šaltinis» vis neliauja ją vadinę socialistų valdžia! Šaukus «socialistai»—caro garbintojai, kaip mūsų klerikalai!

Amerikos Junglines Valstybes. Birželio 8 d. per vakarinę sesiją senatas priėmė, 45 balsais prieš 34, tarifo arba muto (akcizų) sumanymą—«tariff bill»,—apie kurį ėjo diskusijos per porą paskutinių mėnesių. Taigi galima sakyt, kad tas naujas sumanymas jau liko įstatymu, nes, anot republikoniškojo dienraščio «The Philadelphia Inquirer», jeigu ką senatas priima, tai paprastai ir atstovų namas priima. Kaip šits priims, tai vėl viskas pabrangs, ypač tie daiktai, be kurių nė vienas žmogus ne gal nė vienos dienos apsieiti. Tai, darbininkai, išsirinkot sau valdžią—džiaugkitės, kurie balsavot už buržujų partiją! Pabrangs arbata, kava, drapanos, ypač prastesnės, bovelnės, kuriomis daugiausia prisidengia save darbo žmonių klesa; pirštinės prastesnės rūšies pabrangs kone dvigubai—vargšai žiemą galės pasigirt, kad brangiomis pirštinėmis muvi. Geresnieji įvežamieji daiktai mažai pabrangs, nes tie turėiams reikalingi. Jų valdžia susimylėjo ant jų.

Kai-kurie dar šiek-tiek teisingesni republikonai senatoriai balsavo priešais tą sumanymą, aiškindami tai tuomi, kad jie, renkant prezidentą, žadėjo balsuotojams padaryt grovę, o ne pakelt reikalingiausių daiktus. Tokių senatorių buvo tik 10. Iš demok. senatorių už «bilą» balsavo tik vienas—iš Lousianos, vergų viešpats, o kiti balsavo priešais. Šitas sumanymas yra sen. Aldricho pagimdytas. Šitas sumanytas įstatymas yra tai «protekcijos sistemos» vaisius. «Protekcijos sistema» atsižymi ypač tuomi, kad į užsienį išvešti daiktai daug pigiau parduodami, negu savo šalyje.

Valdžia ištikrųjų aršiai kabinasi prieš immigrantus (ateivius). Pagal paskutinį komisijonieriaus Williamso įsakymą, apie kurį neseniai rašėme, liepos 7 d. iš Ellis Island—New Yorko «kaslegarnės» sugražino atgal net 147 ypatas! Sugražino daugiausia dėlto, kad neturėjo prie savęs 25 dol. pinigais. Net nelaukė telegramų sugrištant, kur nelaimingi ateiviai buvo pasiuntę Amerikoje gyvenantiems giminėms. Daugiausia sugražinta Rusijos išeivių, kurių ne-

žinia kiek žus caro valdžios naguose, sugrįžus. Kyla baisus protestas prieš mūsų valdžią.

Spaudos laisvė teip pat lyginasi su Rusija. Chicagoj dienraščio «Daily Socialist» redaktorių miesto valdžia nori nubausti už tai, kad aprašė jos suktybes. O „Appeal to Reason» redaktorius, apie kurį jau ne sykį buvo minėta, teismas Kansas valstybėj nubaudė 6 mėn. kalėjimo ir piniginę pabaudą uždėjo. Teip darosi ir Rusijoje—tuomi galime susiraminti... Bet už tai New Yorko policijos viršininkas Bingham, garsusis lazdininkas, gavo «saktį», majoras pavarė iš tarnystės už nepaklusnumą. Perdaug jis kandžiojo publika.

Meksikos pabėgėliams Jungt. Valst. valdžia nusprendė po ke liolika mėn. sedėti. Garsioji socialistė agitatorė, «Motina» Jones šiuo tarpu atsilaukė pas prez. Taftą Washingtone, norėdama atkreipti jo atydą geresnėn pusėn, kad meksikiečius nepersekiotų, nes jie kovojo savo šalyj už teisybę, už laisvę. Prezidentas ginčijosi su ja, bet jos stamantrios logikos žodžius jis turėjo išdalies pripažinti. Tačiau vargiai kas iš to išeis...

Jungt. Valstybės apšauktos, kaip turtingiausia šalis, valdžia netur skolų. Ne visai teip. Į skolas kitoms šalims neįlindus, bet deficitas (nepriteklius) jos ižde kas sykis labiau apsiereiškia, eina sykiu politikos vadovų gudrybės išsiplėtojimu. Iždo valdyba dabar išdavė metinę apyskaitą, pasibaigančią su birželio mėnesiu. Įplaukų iš viso buvę \$604,423,846, o išleidimų \$694,244,002, taigi deficitas siekia 90 mil. dolerių. Įplaukimai iš akcizių siekia 300 milijonų; jie dave 15 milijonų viršaus. Viduriniai mokesčiai davė 247 mil. dol.. Jie teipgi pakilo 5-iais milijonais. Deficitas smarkiausia auga dėl... apsiginklavimo, militarizmo, kuris visas buržujiškas šalis užkrėrė neišgydoma liga. Šiais metais tam tikslui išleista 40 milijonų viršaus, negu 1907 m. Iš viso kariškas valdžios upas prarijo su viršum 164 mil. 100 tūkst. dol.

Prusija ir Austrija praneša Rusijos valdžiai, kad jė parabežėse bus įtaisytos kvarantinės nuo choleros, kad ją nieks neįneštų į šituodvi šalis. Matyt, cholera Rusijoje platinasi ir eina artyn prie šių šalių, taigi ir Lietuva su Lenkija yra toms šalims pavojingos.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Socialist Party (Amer.).

Kaip buvo minėta, kad S. P. komitetas balsuoja apie paskyrimą 500 dolerių Politiškųjų Pabėgėlių Apginėjų Draugijai, tai balsavimas išėjo šiteip: 3 pildomojo komiteto nariai balsavo už, o 4—nebalsavo visai. Įnešimas tokiu būdu nupuolė. Bet kilo ir kiti įnešimai. Įnešimas, kad išleisti į partijos narius atsišaukimą apie aukas—priimta. Vienkart priimta įnešimas, kad Pol. Pab. Apg. Draugijos atsišaukimą atidėti iki kitam Pild. K-to susirinkimui. Mat balsuojant kelis įnešimus balsai susiskaldė, tai ir yra du šiek tiek priešingi nutarimai...

Nebalsuota paskirti pinigų stačiai iš partijos iždo, kad dabar pačios partijos finansiškas stovis esąs keblus. O vienas Pild. K to narys, drg. Work, abejoja, ar tikrai revoliucijinius darbus dirbo Meksikos pabėgėliai (dėl kurių ta piniginė pagelba yra prašoma).

Soc. Party Moterų Komitetas gana veiklus, nors tik pirmi metai eina, kaip jis įsteigtas. Šiuo tarpu komitetas išleido (per S. P. biuleteną) nurodymus vietiniams moterų komitetams, kaip darbuotis, koki jų uždaviniai ir t.t. Komitetai turi turēt kelias komisijas—anliškai «sub-committees»: programo komisija, sąnarys komisija ir k.

Įnešimas visuotinam referendumui: kad iš partijos platformos, jo numerio vyriausiųjų reikalavimų būtų išmesta žodžiai: «and all laud» (ir visa žemė); toliaus, kad į principus būtų įdėta šis paragrafas: Negali būti jokia absoliutiškai privatiška žemė. Visokia privatiška žemė turi būti paversta į publišką. Socialistų Partija

stengiasi padaryt teip, kad žemė netarnautų išnaudojimo ir spekuliacijos tikslams. Ji reikalauja kolektyviškos nuosavybės. Tatai nepriežtarauja užėmimui ar valdymui žemės, bet be išnaudojimo.

Tarptautiškas Socialistų Biuras.

Laiškas į Amerikos Socialistų Partiją.

Piliečiai:—Mūsų neužilgo turėsime atnaujinimą Tarptautiškojo Socialistų Biuro, o kadangi kelionės iškaščiai bus gana dideli, tai gal nebūs galima jums atsiųsti savo delegatą. Dėlto mūsų patartume jums teip padaryt, kaip Argentinos draugai yra padarę: pavesiti savo reikalus jūsų partijos nariui arba buvusiam nariui, dabar gyvenčiam Europoje. Jis galėtų atstovauti, gavęs iš jūsų atskančius nurodymus.—

Broliškai jūsų

(Parašas) Camille Huysman,
Sekretorius.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Streikininkai išlaimėjo. Pittsburgo tramvajų (karų) tarnautojų streikas pasibaigė, birželio mėnesiui baigiantis. Jis tęsėsi vos dvi dienas. Kompanija sutiko užmokėti motormams aš 6 dienas, kuomet buvo jie pavaryti iš darbo. Tatai buvo viena iš priežaščių, pagundžiusių streiką. Streikininkai teip pat priešinosi kompanijai, kam ji uždraudė jiems visai vartoti svaiginamus gerymus, net namie, kuomet jau nedirba! Visas susitaikymas eina per neva trečiųjų teismą. Ir čia, kaip Philadelphiaj, įsikišo majoras, Magee, ir per jį greičiau pasibaigė streikas. Nors trumpai streikuota, bet riaušių būta, net šaudytasi, netik plytgaliais metytasi. Buvo ir skebų, na, ir provokatorių (prarakėjų).

Fabrikantams ranka ranką mazgoja. Indijanoj, miestuose Gas City ir Anderson nuo poros metų stovi dyki blekinų išdirbių fabrikai, ir tik dabar fabrikantai nusprendė juos judint. Daug darbininkų gaus dirbti—bet dėl ko? Mat, kaip jau buvo pranešta, Pittsburge surengta didelis steikas darbininkų, dirbančių blekių dirbtuvėse kompanijos «American Sheet and Tin Plate Co». Tai yra trustas. Anie Indianos fabrikantai priklauso prie to trusto, tai ir skubina judint savo fabrikus, kad pridirbus diktai išdirbių, vieton nedirbančių Pittsburgo dirbtuvių, ir tokiu būdu ilgiau varginus streikininkus.

Rašomųjų mašinų fabrike streikas. Tai įvyko Illion mieste, New Yorko valst. Remingtono Typewriter Company fabrike. Streikuoja 65 žmonės.

Vakarų kalnakasių Federacijos susivaziavimas, iš eilės 17-as, metinis, įvyks liepos 12 d. Denvero mieste, Colo.

Anglekasių streikas. Kanadoj, Cape Breton pakraštyje įvyko didelis anglekasių streikas. Liepos 6 d. metė darbą apie 6000 darbininkų. Agitacija už streiką ėjo su viršum metus laiko. Streikininkai priklauso prie «United Mine Worker of America», t. y. žinomos Jungtinės Valstybėse kaip Mitchelio sutvertos unijos. Prieš juos stoja unija, vadinama «Provincial Workingmen's Association», kuri b'ski pirmiau susiorganizavo, ir kurią remia kasyklų savininkai. Žinoma, darbininkai suvadžioti visokiais budais; tarp tų būdų yra ir tas lyg «patriotizmas». turi būt pačių tos provincijos darbininkų unija—savystovė, o ne priklausanti kokiai ten visos Amerikos unijai. «Provincijinės Darbininkų Draugijos» nariai visi dirba.

Kariško apsiginklavimo šalininkai. Kansas City mieste buvo unijų atstovų susirinkimas («Central Industrial Council»). Vienas delegatas inėšė priedą prie koustitucijos, kad joks žmogus, kurs ar tai riuktas ar paskirtas turi koki politišką darbą, negalėtų būti tikru darbininkų unijų reikalų atstovu jų ta-

ryboje («council») arba bile kur. Įnešimas vienbalsiai visų kitų atstovų atmetas, išsireiškiant, kad juo daugiau unijų žmonių turėsią politiška «džiaba», juo busią geriau darbininkams... Šitą pasiūlymą «Daily People» taip aiškina: visiškai jau esą nutraukta narvės nuo «nesikišk į politiką» («no politics in the union») — toks ikišiol buvo šauksmas unijų vadovų, kurie kaip kišogi teip tesikiša į politiką, bet tik savo naudai. Čia tą patvirtina tos pačios tarybos parėmimas kariškų įiegu: ji pripažino, kad labai busią naudinga darbininkams statymas naujų kariumenišku triobų tame mieste. Pirmiau ėjo priešais tą sumanyą. Tam reikalui turės miestas duot pinigų. Darbinų taryba dabar tą sumanyą paremia. Tik sako, jei ne miestas duos pinigus, tai patis žmonės. Mat tada darbininkai turėsią darbo prie tą įstaigų įrengimo. Visai atžagareiviškai, o ne darbinikiškai politiškas protavimas!

Streikas. Šiomis dienomis Pittsburgėje sustreikavo 20 tūkstančių dabininkų dirbančių prie blekinių išdyrbių. Priežastis streiko — nukapojimas algų.

SANJUNGOS REIKALAI.

Atsišaukimas.

Gerbiami Draugai. Jau veik metai laiko, kaip pavedžiau savo darbą, vertimą A. Bebelio veikalą: «Moteris ir Socijalizmas», už kurį, sutarta su manimi, apmokėti, kaip tik priduosiu rankraštį Sąjungai. IV susivažiavimas, atsižūrėjęs į sunkias mano gyvenimo apystovas, išmokėjo man iš kalno 30 dol. ir nuo liepos m. 1908 m., kuomet pridaviau Lit. K.—tui visą rankraštį, iki šiam laikui gavau dar \$40; tad priguli man dar 50 dol. Iš atskaitų, kurios telpa «Kovoje», buvo matoma, kad tariamam veikalui siūsta «Kovon» ir prenumerata ir aukos; vienok—gi vertėjui už darbą dar neatlyginta tų dėlei priežaščių, kad šiam veikalui skiriami pinigai turėjo dengti daugelį kitokių «Kovos» išleidimų.

Šiuomi štai atsišaukiu į Jumis, Draugai, prašydamas, kad išmokėtumėt man likusius \$50 d.; dabartinės mano gyvenimo apystavos nors ir yra kiek geresnės už pereito meto vargą, vienok versite verčia šauktis į Jumis ir reikalauti to, kas man priklauso už keturių mėnesių intensyvišką darbą. Išmokėti man galėsite, jei rimtai pasirupinsitė išleidimu to didelio ir pageidaujamo Sąjungai veikalo. Mano nuomone, jei dar pernait būtų rimtai pamislyta leisti šį veikalą, tad iki šiam laikui būtų perleista per «Kovą» bent pora šimtų puslapių ir patis draugai, matydami «Kovoje» spaudinamą knygą, noriau aukautų jos išleidimui ir noriau prisiuntinėtų prenumeratas.

Prie to laikau už pareigą patėmyti, kad «Moteris ir Socijalizmas» nėra tai maža knygelė, kurios išleidimas mažai tereikalauja Jūsų, draugai, ūkų ir pasidaravimo. Tas veikalas bus 500 su viršum puslapių (40 eilučių puslapyje ir 42 raidės eilutėje)—kad ir jo išleidimas vers Jumis pasidarbuoti, kiek galint. Už tai su laiku mes galėsime pasakyti, kad lietuvių socijalistų Sąjunga lavina savo sąnarius ne tik mažomis brošiūrėlėmis, bet ir tokiais svarbiais ir dideliais veikalais, kaip Bebelio «Moteris ir Socijalizmas». Tad, draugai, nelaukit, kol kas pasirupis išleisti Jums tą veikalą, bet imkitės patis į darbą! Kuopos te parengia vakarus, išlošimo (pageidaujama knygos), te kuopų sąnariai susitarę užsideda ant savęs extra mokestį nors po 10 c. per mėnesį ir tokiu būdu į keturių—penkių mėnesių laiką tariamo veikalo išleidimui pinigų bus užtektinai. Aš dedu svarbą ant to paskutinio budo, nėra žinoma yra dalykas, kad «s miru po nitkie — golomu rubaška»*).

*) Pavyzdė: te 1000 draugų Sąjungiečių panakauja tam reikalui kiekvienas po 1 c. ant dienos, tai i mės. laike jie sudės \$1,200! In pusę metų turėtume „Mot. ir Socijalizmas“.

Baigdamas šį atsiliepimą pridėdu dar, kad neužiminėčiau «Kovoje» vietos savo ypatingu reikalu, jei jis nesirištu su visais Sąjungos reikalais ir būtų matoma, kad V susivažiavimo nutarimas (Sesija IV, §9 ir 10) šiame klasiame yra ar gali būti išpildytas iš atžvilgio į dabartinį Sąjungos finansų stovį.

Pasitikėdamas, kad Draugai apsvarstysit šį mano atsišaukimą ir išrasyte budus apmokėti man, kaip lygtai kuogreičiausiai išleisti «Mot. ir Soc.» pasilieku su draugiškais linkėjimais.

Jul. 3. 09.

V. K. Račkauskas.

DELEI NAUJŲJŲ VAIDŲ.

«4 rių kuopų» ir Sąjungos sekretoriaus dalykas — tai naujiejie vaidai; kitokio vardo negalima duot. Chicagoj virė ir pirmiau, bet dabar prasimušė. Tačiau praktika parodė kaip elgtis kitiems, kilus kur nors vaidams. Redaktorius teip pat pažino nesusipratimų budą, ir ne sykį vaidus užgniauzė, netalpindamas jų. Chicago keturių kuopų atsišaukimą patalpinau ne dėlto, kad josios «reikalavo», grąšindamos, priešingam atvejyje (jeigu netalpičiau «sekančiame numeryje»), «kreiptis į kitus laikraščius»..., bet tik dėlto, kad jau jis ir be to buvo išspauzdintas ir jau išsiuntinėtas visoms kuopoms.

Matant tas kuopas einant savotiškai ištaisytu keliu, žmogus nežinau net, ar bus kada nors pas mus geriau, ar gal vis teip iš vieno nenuoseklumo eisim į kitą, nė kiek nepasimokydami iš praktikos.

4 rios kuopos gal turi didelę dalį teisybės savo pusėje, tegu ir visą ją turi — tai vienok jų taktika, jų savvališkas pasielgimas atima galutinai viltį apie mūsų socijalistų organizacijos pagerėjimą, išsivystymą iš nesocijalistišku nenuoseklumų ir nedraugiško pasielgimo. Absoliutiškai mūsų organizacijoj nėra disciplinos, t.y. susitvarkomosios išminties... Tačiau pasakiau, kad 4-rios kuopos turi dalį teisybės. Talpinant jų ir sekretoriaus atsišaukimus nebuvo zinios, bet dabar ateina iš kitur rimti parodymai, kad nominacijos pasekmės apskelbtas ne teip kaip reikėjo, kad tuli pažymėta kaipo atsisakę, o tuo tarpu jie nebuvo nė užklausti, kiti gi buvo užklausti, ar apsiima, o neįdėta į blanką, nors ir buvo apsiėmę, ir t.t. Ir kaip tat atitaisyti? Skubinu paduot savo sumanyą (nes, matau, kiti nenori «manyti»), kad galėčia tų naujų jų vaidų neįleist į «Kovą» (vaidų neįleidžiu ne savvališkai sąjungiečiais ir šiaip skaitytojais neseniai reikalavo neįleist).

1) Nominacijos blankas reikia peržiūrėti. Tam turi būt paskirta komisija.

2) Komisijoj jokiū budu negali dalyvaut tos kuopos, kurios pačios savo rėštu, nežiurėdamos mūsų legališko centro, pasidarė nauju L.S.S. «centru», paskyrė komisiją ir atsišaukė stačiai į L.S.S. kuopas*).

3) Komisiją turėtų paskirt P.K-tas. Jo neesant — Veik. Komitetas.

4) Tą pradėt gali bile viens V.K-to narys, pasiremėmas ant tų atsišaukimų. Teip-pat gali (tas da būtų geriau — demokrat ščiau) įnešt kuris nors rajonas, arba bent dauguma jo kuopų ir paduot savo atstovui V.K-te.

*) Aną kartą pastaboj rašiau, kad kom. gali būt išrinkta ir iš tų pačių kuopų, tik tikrai keliu. Bet kaip girdėt iš tų pačių draugų, tai kitaip — geriau — ten negali būti. Tągi turėt kuopos dabar būtų tikrai draugiškai mandagūs, kad tą darbą pavestų kitoms kuopoms.

5) Kad komisija galėtų užbaigt darbą, kad jaja visi galėtų užsitikėt, reikėtų sudėt iš bešališkų draugų, o to negalint padaryt, geistina, kad bent ne vienos pusės ypatos į ją įeity. (Nors liudna apie tas «pusininkystės» kalbėt, ypač kada susivažiavimas «frakcijas» sutaikė, bet faktų negalima užtylėt).

6) Komisijai ištyrus ir parodžius tikrą teisybę, viskas gražiai pasibaigia, be «papeikimų», be «paniekų». Patįs faktai ką reikės—papeiks, ką reikės—išteisys.

Šiuo tarpu nė viena ypata negaus balso «Kovoje» tame klausime. Patalpinta 4-rių kuopų skundas ir sekr. pasiteisnimais—tatai yra kaipo prancšimas, kas pas mus dedasi. Tolesni žinksniai priklauso mūsų centrui, mūsų oficiališku keliu žengiant, o ne atskirų ypatų polemikai, uždarytai su tulže. Kas jau pasiskubino tat atsiųsti—gražinu ir prancšu kitiems, kad negaišintų laiko, rašant ilgus straipsnius, iš kurių jokios naudos Sąjungai negali buti.

Kebliausias dalykas (atvirai pasakau) tas, kad rinkimai gali nepasibaigt iki paskirtai rugpiučio 1 dienai. Aš ilgiaus «Kovos» redaktoriaus vietoj negaliu pasilikti: turėčia ir medegiška nuostolį, ir... dvasišką bei fizišką: tie nauji vaidai pakerta energiją ir viltį į pagerėjimą mūsų organizacijinio darbo, pakerta norą ilgiaus buti neapkenčiamoj vietoj...kur mano idėjos «draugai» svaido be paliovos nedraugiškais tulžiniais žodžiais, svaido į viens kitą ir dėlto turbūt vadinasi «socialistais». Kas sykį padarė klaidą ir įbrido į vaidų klampynę, o iš tos «praktikos» nepasimokino eiti tvirtesne, rimtesne dirva, bet, priešingai, žengia vėla į tą pačią klampynę, tą vargu galima pavadint idėjinu socialistu, toksai yra «socialistu»—su svetimžodžio ženklais... Draugai! kas per klaidą lendate į tuos ženklus, atsikvėškite pagalios ir imkite susipratimo ženklus, pradėkite statyt idėją aukščiau už «aš» ir «tu», tada savitarpiniai vaidai negims naudai socializmo priešų.

J. Baltrušaitis, Redaktorius.

DARBININKO KRONIKA.

Kaip jau žinoma, «Appeal to Reason» redaktoriaus byla buvo atidėta iki rudeniu, bet netikėtai apskelbta birž. 28 d. Dabar jau kai—kurie ima aukanti tos bylos reikalams ir «Ap. to Reason» skiltyse yra atidaryta tam tikras skyrius, kur kvituojuama aukos ir talpinama laiškai tų, kurie stoji už redaktorių Warreną. Pinigų neprašoma dabar siųsti, tik bile išreiškia savo prielankumą ir prižada reikale stoti ir su pinigiska pagelba. Mat daugelis mano, kad redaktorių valdžia neteisingai ima «į darbą», kaltina už «apšmeizą». Per jį tik nori susiaurint spaudos laisvę, ypač socialistų ir darbininkų spaudos. Abelnai valdžia su kapitalistais nori nužudyt «Appeal to Reason», kaip sako to laikraščio leidėjas Wayland. Mat daro visokias kliutis.

Ir moterų esama kariškai smarkių. Net yra tarptautiškas susivienijimas tokių moterų, ką pripažįsta karių reikalingumą. Birželio mėn. Toronto mieste, Ontarijoj (Kanadoj) tas «susivienijimas» atlikė savo «tarptautiškąjį» susivažiavimą. Sūsusivažiavimas atmetė visus sumanymas apie aprubežiavimą apsiginklavimo, apie platinimą ramybės ir santikos minties ir padavinėjimą prašy-

mų, kad besiniaujančios šalys nekeltų karių. Vokietijos delegatė, ponija Stritt, trečioji susivažiavimo vice—prezidentė, energiškaikalbėjo, sakydama, kad Vokiečių tauta (?) esanti priešinga tam santikos judėjimui. Vokietijos, Anglijos, Italijos ir Švedijos delegatės teip pat stovėjo priešais agitaciją už visuotiną santiką.

Korėjos (šale Japonijos) finansų biuras apskelbia, kad Korėjoj yra vietinių gyventojų 9,583,346 (9 mil. 583 tūkst. ir 346), o iš jų 3,876,033 yra tabako rukočiai, kurie per metus suruką 49,478,997 svarus tabako. Kiekvienam rukočijui, abelnai imant, atseina lėšų apie 80 centų (tai nedaug!). Kiekvienam šimte rukočių yra 20 moterų, tai daug moterų—pypkorių! Papirosų iš kitur įveža į Korėją už 600 tūkst. dol. per metus.

«New York Evening Call» (vakarinis šauksmas), socialistų dienraštis leidžiamas New Yorke, nuo birželio 28 dienos pasidarė rytiniu dienraščiu ir turi vardą «The New York Call». Dienraščio atskiras numeris 2 c. (pirma buvo tik 1 c.).

New Yorke pasimirė atsižymėjęs žydų socialistų rščėjas William Miller, kitaip—Alexandrov, 39 metų amžiaus. Jis rašinėjo daugiau į tuos žydų socialistų laikraščius, kurie stovi už Socialist Labor Party.

Pennsylvanijos įstatymdavystė antrą kartą gavo gužą nuo teisėjų už įstatymą apie geležinkelių kelionės kainas. Jos buvo nutarta 1907 metais, kad keleiviai mokėtų tik po 2 c. už mylią, o ne 3—4 c. Teisėjas Willson Philadelphijoje aną savaitę pripažino tą įstatymą priešingu konstitucijai. Tai antras tame dalyke toks «pripažinimas».

Kišineve (Rusijoje) šiomis dienomis mirė žinomas juodašimtis—provokatorius Kruševan. Jis atsižymėjo surengimu kelių žydų skerdynių. Jis buvo vienu iš vadovų «Tikrųjų Rusų Sąjungos». Tai bus «verksmas ir dantų griežimas» tarp juodašimčių. Vis vienu juodašimčiu mažiau...

V.

Vienas iš buvusiųjų «Vilniaus Žinių» bendrovės narių, Jonas Vileišis, pradėjo leisti «Lietuvos Žinias», du sykiu per savaitę. «Liet. Žinių» išveizda tokia kaip ir «Vilniaus Ž.». Josios bus siunčiamos ir «Vil. Žinių» prenumeratoriams per tą laiką, už kurių jų prenumerata užmokėta.

New Yorke pasirodė naujas progresyviškas rusų laikraštis «Echo». Jo išveizda tokia, kaip ir «Rus. Golos».

Vienas išpantiškas laikraštis neseniai apskelbė, kad daktaras Eduarde Blanco iš Guadalacharos galutinai išrišęs džiovos klausimą. Jis išradęs tokį skystimą, kuriuo įskiepijus, ligonis greitai pasveikstas. Jau daug sykių pasisekė tat padaryt.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

Šįmetinis tautiškojo Susivienijimo (SLA) seimas, kaip žinoma, visai atmetė referendum. Dėl tos priežasties «Keleivio» N26 S. Michelonas tarp ko kito rašo:

«Tie patįs tautiečiai, kurie teip drąsiai kalba apie meilę tautos, apie vienybę, kurie teip da neseniai kalbėjo apie revoliuciją ir iš SLA išdo skyrė aukas jos parėmimui, kad tik išgriaut Lietuvoje caro despotizmą, kad iškovoti laisvę žodžio, atgaivinti ir pastatyti ank kojų suardytąją tėvynę, kad įvesti demokratišką tvarką su visuotinu ir slaptu balsavimu, tie patįs tautiečiai šįmet XXI seime pasirodė priešais meilės tautos, priešais laisvės žodžio. Jie sumindžiojo žmonių valią ir gerus jų norus. Nors 45 kuopos išsireiškė už visuotinąjį balsavimą, o tik viena prieš jį, mūsų tautiečiai nes-

drovėjo pakelti rankas prieš visuotiną balsavimą ir, budami galin-gesni skaitliuje, atmetė jį ir sumindžiojo. Sumindžiojo vardan «vienybės» ir «meilės tėvynės», keršydami socialistams—tos pačios Lietuvos vaikams,—buk tai jų pramanymas. Sumindžiojo visuotiną balsavimą ir vienkart 45-kių kuopų reikalavimą. Atmetė net ir tų atstovų rezoliuciją, kurie ban lė ginti savo kuopų įnešimus».

Toliaus klausia SLA kuopų: «Ar jūs pavelinote atimti sau balsą? Dabartinis čarteris teipgi varžo jums visuotiną balsavimą. Ar jūs norėjot tokio čarterio?—Ant galo teip aiškina:

«Klausimas apie visuotiną balsavimą turi but išrištas visuotinu balsavimu. Seimas neturėjo teisės žmonėms balsą atimti. Jo nutarimas neturi jokios vertės, jis gali būt tiktai įnešimu, ir todėl centro valdyba jį turi leisti per visuotiną balsavimą, o visuomenė tegul nusprendžia ar jį panaikinti ar palikti. Kitaip referendum turi pasilikti ir ant toliaus nepalytėtas».

«Rygos Garsas», naujas lietuvių laikraštis, einas Rygoje, išsiek neaiškiai parodė savo veidą, norėdamas... kuodaugiausia skaitytojų laimėti. Dabar, vienok, pradeda tas veidas aiškėti. Jis yra neva tautiškas, bet nēr abejonės, kad pavirs ir į kleikarišką, taigi į tautiškai atgaleivišką. Jau ir dabar «R. Garsas» simpatizuoja su klerikališkai-tautiška ir šovinistiška Vilniaus «Vilčia» ir ją paminėdamas pridėda da prievardį: «t a u t i š k o j i mūsų Viltis». Jis teipgi yra lenkų neapkęstuju. Jis kalbą grynina, parenka žodžius, kaip sudžiuvusius eglinius žagarus. Suvalkus vadina «Sąvalkais!» Toliau gal, pagal mūsų tautiškų filologų manierą, ir pats pasivadis ne Rygos», o tik «Ringos Garsas».

Vilniškė «Viltis» šiuo tarpu vėla pradėjo rašinėti apie Suvalkų gubernijos atskyrimą nuo Lenkijos ir suvienijimą jos su kitomis Lietuvos dalimis, o gal tikriau—su «Sievero-Zapadnij Krai»...

Mat, esą, pati valdžia sumananti tat padaryti. «Rygos Garsas» teip pat tuo sumanymu gėrisi. Jis rašo (N13):

„Išskyrimas Sąvalkų (!) gubernijos iš Lenkijos ribų yra vienas iš svarbiausių (!) tolesnio mūsų tautos gyvavimo sąlygų. Todėl nesistebime, jogei tautiškoji mūsų «Viltis» pirmąją žinią apie tą sumanymą paskelbė saviems skaitytojams rebiomis raidėmis, o sekančiame numeryje jau patalpino ilgą straipsnį, paskirtą istoriškam išgvildenimui bei išteisinimui šito sumanymo».

„Mums neprivalo rūpėti, kokiems tikslams Rusijos valdžia tą sumanymą yra padariusi: gana, kad jisai faktiškai yra mūsų tikslo parėmimas”.

Tačiau «Lietuvos Žinios» apie tai visai kitaip kalba:

«Vilties» paskutiniame numeryje (N62) vėl pakelia klausimą apie Suvalkų gubernijos atskyrimą nuo Lenkijos ir jos priskyrimą prie kitų Lietuvos gubernijų. Kuomet buvo plačiai kalbama apie Lenkijos autonomiją, o taip pat ir apie mūsų krašto plačią savyvaldą, būtent keleto gubernijų autonomiją, tat buvo aišku: lietuvius reikia atskirti nuo Lenkų ir priskirti prie lietuvių. Todėl anos gadynės obalsis buvo vienas—reikia Suvalkiją nuo Lenkijos atskirti.

Bet dabar... dabar tik šnekama apie žemiečių įstaigų vakarų gubernijose įvedimą ir, kaip vyriausybės buvo priminta, su tam tikromis permainingomis, kurios galėtų užtikrinti valstybės gaivalą. Galima tikėtis, kokios tai bus permainingos, kad ir iš tų šnekų, kokios dešiniųjų atstovų ir vyriausybės buvo vedamos dėl rinkimų Valstybės Tarybon. Skirtumas, rodos, būtų tik vienas, kad Suvalkų gubernatorius dažniau susirašintų su Vilniumi, bet ne Varšuva. Ar verta dėl to, kaip «Viltis» pataria, «rausties visų Lietuvos kraštų įstatymuose» ir apskritai sau galvą kvaršinti? («L. Žin.» N1).

Vilniškė «Viltis» paduoda, pagal kadėtų «Rieč», sekančią žinią apie išstojimą iš dumos soc.-dem. frakcijos atstovo Kuzmos:

„Mūsų atstovas Kuzma, ištojęs neseniai, kaip žinome, iš so-

cijaldemokratų frakcijos, pasiaiškino frakcijai išstojas iš jos dėl to, kad jisai išitikinęs, jog negalys ginti vietinių lietuviu valstiečių reikalų, neperžengdamas frakcijos nutarimų; be to, «Viltyje» jisai pranešė nesutinkąs su social-demokratų frakcija ir tame, kad ji atmetanti kiekvieną vyriausybės sumanimą, koks jisai nebūtų buvęs.

Tų pačių prirodymų remdamies, išstojė pirmiau dar iš social-demokratų frakcijos atstovai Čilikinas ir Gaidarovas.

Dabar social-demokratų frakcija sustačius dėlėi tų trijų atstovų išstojimo platų nutarimą; nutarime tarp kito-ko nurodoma, jog frakcija leidusi savo nariams kalbėti apie vietinius savo krašto klausimus, bet su sąlyga kalbėti sutariamai su pamatiniais social-demokratų principais. Drauge nutarime sakoma, kad išėjusieji nariai daug daugiau skyresis savo pažiūromis nuo frakcijos, netik dėl vietinių klausimų, ir kad tas skirtumas buvęs principijališkas. Pagaliaus, frakcija išreiškia pasigailėjimą, kad po soc.-demokratų veluva per rinkimus praiciną Dūmon žmonės, neužtenkamo partijos pažiūrų tvirtumo, ē kartais ir nevisai suprantą soc.-demokratų principus ir taktiką”.

Geguzės Menuo.

Vertė Š. A. Tekšnis.

Danielius stovėjo prie baltų vartų, žiūrėjo į pono sodną ir nedrįso įeiti.

— Ar aš žinau, ar galima čia įeiti, ar ne. O rasi išbėgs ir beduodąs man į ausį, iš kur aš galiu žinoti, kad neduos!

Prieš jį buvo lygūs balti takeliai pono sodne, už juos jis ir bijojo gauti per ausį, nes tik jais galėjo jis įeiti į kiemą.

Pakol kas, jis laukė prie vartų.

Visi ukininkai—daug milijonų jų yra,—moka laukti ilgai ir kantriai. Jeigu činauninkas kanceliarijoj, jie stovėdami laukia. Kaip daug jų nebutų, jie nē mažiausio ženklio neparodys, kad jie esą. Stovi tyliai. Veidai po truputiuką nustoja reikšmės. Ir mažiausia minties kibirkštelė nuo veido nuslenka ant pečių po maiškinų. Jie be maž ko be jausmo stovi, o činauninkas tarp jų panašus į juodą musę, įrėpliojusią į tįštą medų. Blogiausia tam, kurs ačiausai činauninko skuobnio stovi, nes jis negali visai užmigti. Kas valandėlę jis trina akis ir baltiai dairos. Tą patį daro jo kaimynai ir pirmutinio neramumas, kaip banga, persiduoda iki paties paskutinio, kurs į krosnį atsirėmęs. Šis kraštutinis, kaip vėjas, judinantis visas varpas lauke nuo kelio iki paskutinės čios. Jeigu činauninko kanceliarijoj nėra, jie atsisėda. Džiaugias nors valandikę gavę dusterėti. Gerai, kad nors viena ranka ar koja pasilsės. Jie susirenka į kruvą. Vieni atsargiai laiko rankose skrybeles, kad nesumaigyti. Kai arti prisimiga, tuomet pradeda pašnabzdomis šnekučiuoties.

—Ech, užsiruokim!

--Niekus pliauški.

--Ar tabakas pirktas?

--Pas mane sodne auga.

--Žiūrėk, kad kąs neišgirstų*)

Visi įk ša rankas į ašančius ir nustuma taboką giliau,—

*) Austrijoj yra tabako monopolija, kaip Rusijoj degtinės.

o jeigu kam ateina į galvą iškratyti. Kalbos nutilsta, veidai užšala, galvos nulinksta. O jeigu atsitinka tarp jų koks nekantrus, jis, kaip ir kraštutinis neduoda ramiai sėdėti. Jam ar ranka nutirpsta ar koja,—neiškencčia ir sujuda. Paskui ji sujuda kaimynai ir t.t. Vėl prasideda rankų ir kojų statymas, iki vėl kas nors neišardo tvarkos.

—Ir duoda gi Dievas tokios nenuoramias,—tarsteli vienas iš kantriųjų ir vėl akis užmerkia.

Teip jie laukia visi. Teip prie vartų laukė ir Danielius, nors buvo vienas. Jis pradėdavo snausti ir mintys jo pindaivos. Kuomet jis ėjo prie pono, jo plianas buvo visai aiškus. Pamatęs poną, jis turėjo nusiimti kepurę ir eiti tiesiog prie jo,—teip, kaip gervė po lauką vaikščioja—išlengvo, atsargiai, kad pono akmeniuko nedasilytėti. Kai prisiartįs, turi plačiai išskėsti akis ir teip žiūrėti į poną, kad jis sau pamislytų:

—«Šitas, turbūt, didelis vargšas!» Paskui prieis prie rankos, pabučiuos ją iš abiejų pusių ir pasitrauks į šalį. Pečius nuleis, skrybelę numes į šalį, nutrįs rankose lupas ir pradės kalbėti.

—Aš atėjau pas poną nusišamdyty. Laikas labai sunkus; vaikų ketvertas, o žemės vos tik daržo gabalėlis. Prisieina samdyties, o darbą aš bile kokį moku,—tuom tik ir tegyvenu. Aš ir prašau Dievo ir pono mylistos, kad mums tuojaus suderėjus, ir kad man ponas tuojaus duotum vietoj užmokesnio rūgį saikelį, pačiai ir vaikams parnešti, o į tarnystą aš galiu nors tuojaus.

Pirmas pono žodis bus:

—Tu, turbūt, vagis?

—Aš, pone, kaip gyvas nieko nepaliečiau svetimo.

—Ką tu pliauški, palieistuvi, ar gi kas kada nors yra girdėjęs, kad muzikas nevogtų?! Ar tu ne muzikas?

Aš visai muzikas, bet aš svetimo nemėgstu.

—Tai tu turbūt girtuoklis?

—Degtinės negeriu, nes nėra iš ko.

—Meluoji kaip šuo,—tu juk pastiptum be degtinės.

—Be degtinės nenumirsiu, o be duonos tai nežinau kaip bus.

—Atsakai tu vikriai, turbūt kalėjime sėdėjai, ten proto įgavai.

—Gelbėk, Dieve! Aš jau pusę amžiaus pragyvenau, o dar mano koja nebuvo kalėjime.

—O kam tiek vaikų prigimdei?

—Vaikus Dievas duoda.

—Tai teip tave kunigas išmokė atsakyti!

—Mažai man ir kunigas terupi—tas ir gi pinigų kaštuoja.

Aš ir į bažnyčią nevaikščioju—nėra kuo apsilvilti.

—Tai tu turbūt scijalistas ir pertatai nenori duoti savo kailio kunigui lupt.

—Aš kad ir norėčiau ką nors kunigui duoti, tai neduosiu, nes neturiu iš ko, o jis kad ir norėtų ką nors nulupti, tai neįveiks, kadangi nėra ko lupti. Nėra.

Jis iš anksto žinojo, kad ponas pirmučiausiai žmogų turi su purvais sumaišyti, pasijuokti, o paskui jau nusamdys. Jis

drąsiai ėjo, bet prie vartų nulėto. Dvaras buvo ne jo parapijoj ir jis nežinojo, kaip įeiti. O be to dvaras buvo toli nuo kaimų ir nebuvo ko paklausus. Ir Danielius laukė. Jo aiškus plianas nyko, jis kraštė pakaušį ir bailiai dairėsi.

—Jie šitais takeliais pasivaikštinėti išeina, matai kaip smiltimis išbarstyti. —Akys jo ilgai klaidžiojo ir susilaukė ant povo, kurio uodega ant saulės blizgėjo.

—Už tą uodegą nemažai uždirbčiau, kad prišokčiau ir rankomis nusitverčiau... O kas žiu jo mėsa—valgoma ar ne?

—Na, pas tą poną žemės yra ir ukę veda gerai. Ir kur jis tą viską padeda?

Jo mintys į visas puses plaukė.

—Gražus pavasaris, o kaip gražus!

Daugiau jau jis nieko nebegalėjo suprasti, kaip stulpas sėdėjo ir jautė, kad užmigs. O kad neužsnusti, jis plėtė akis, ranka trynė veidą. Atsigulė ant vieno šono ir, matyt, teip norėjo įsitaisyti, kad kartu ir snausti ir laukti galėtų. Paskui išsitiesė ir užmerkė akis. Penkių minučių nepraėjo kaip kas-žin kas jam sušnibždėjo:

—Snausk, snausk prie pono vartų, vežėjas teip užvažiuos su botagu, kad net kraujas ištrikš!

Jis pašoko, kaip pašautas, bailiai apsidairė. Valandėlę ant vietos pastovėjo, paskui mostelėjo ranka ir nuėjo nuo vartų į lauką.

Ten jis įlindo į žolę ir atsigulė.

Per sapną matė poną, jo rankas, baltus takelius. Ponas jau sako, kad jis kepurę užsidėtų, bet jis nenori.

—Aš žmogus bėdinas ir neužsidėsiu kepurės ant galvos, aš labai bėdinas, teip bėdinas...

Saldus miegas apėmė jį ir jis ramiai miegojo.

Saulė jam šaipėsi, siuntė jam savo spindulius, kaip motina glostė jį. Kvietkos bučiavo jo tamsius nešukuotus plaukus, žiogai šokinėjo aplinkui.

Jis ramiai miegojo, ir jo juodos rankos ir kojos išrodė lyg butų prisuktos prie jo sudžiuvusio kuno.

Maciau Ideala.

MACIAU idealą gražybės,

Jos akys man ugniškai švietė;

Jos jausmas gražus, be didybės,

Mane prie dainavimo kvietė.

Jutau, jos krutinėj liepsnojo

Ugnis atbudimo jaunųjų,

Dvasia lyg balandis plasnajo

Prie savo idėjų augštųjų.

Graži, kaip gražybių devaitė,

Ilgomis kasomis apdengta,

Lyg rodos ne žemės mergaitė

Svajotojų džiaugsmui prirengta.

Lyg aniuolas sielą sušildo

Ir neša dangaus įkvėpimą;

Linksmybėmis širdį pripildo

Ir duoda minties pakilimą.

Aš trokščiau su jaja per amžių

Mylėtis ir linksmai svajoti,
 Ir garbinti Dievą—Praamžių,
 I liaudies jausmus išgiedoti;
 Užšvistų man rytas šviesesnis
 Ir saulė gražiau užtekėtų,
 Aš bučiau už dangų linksmesnis,
 Siela tiek skausmų nekenėtų...
 Bet mano likimas neleidžia,
 Gražybių gražybės mylėti...
 Svajonių sparnai nusileidžia...
 Be vilties... Turiu aš liūdėti,
 Kad žūna poezijos jausmas,
 Kad geistinos dainos negimsta...
 Man aug neišreiškiamas skausmas
 Ir baisiai krūtinė nerimsta...

31. III. 09.

Jovaras.

Lietuvių Rymo-Katalikų Tautos Mylėtojų Sąjunga.

„Žvaigždės“ N26 apskelbta „Lietuvių Rymo-Katalikų Tautos Mylėtojų Sąjungos“ pirmojo susirinkimo protokolas. Tas įsteigiamas susirinkimas buvęs jau kovo mėnesyje (28 d.) So. Bostone (Mass.) ir tik po 4 beveik mėnesių tapo apskelbta pasaulei apie naują ikišiol negirdėtą „Rymo-Katalikų Tautos“ mylėtojų judėjimą. O tas judėjimas, kaip matyt iš protokolo, iš tikslų—labai didelis. Štai ištrauka iš protokolo (be pataisimų, žodis į žodį, kaip tilpę „Žvaigždėje“):

„Mieriai Lietuvių R. Kat. Tautos Mylėtojų Sąjungos.

1. Šioji Sąjunga šaukia prie savęs viso pasaulio lietuvius ir lietuvaites, mylinčius savo tėvynę Lietuvą ir užlaikančius R.-Katalikišką tikėjimą. Mieriais šios sąjungos yra: mylėti lietuvišką tautą ir darbuotis jos pakėlimu morališkai ir kultūriškai. Pratinti jaunuomenę prie lietuviškų apsiėjimų, o ypačiai kuri yra gynybiškai už Lietuvos rybę. Priimti jos nors mažiausius darbus su pagyrimu, idant tuomi pagimdyti jos jaunose širdyse norą ir meilę prie darbavimosi dėl lietuviškos tautos. Pratinti jaunuomenę prie lietuviško rašto ir kiek galima aiškinti jai apie Lietuvą.

2. Sąjungos nariai susidės iš abiejų lyčių nuo 7 metų iki vėlybos senatvės.

3. Užduotis narių pilnų metų ir senesnių bus surengti nors du kartu ant metų apvaikšiojimus: pirmą pavasario neapribuotame laike, kaip tautišką, Šv. Kazimero; antrą gi rudenyje atminčiai tu, kurie žuvo už tėvynę ir lietuvių tautą.

4. Apvaikšiojimuose turi imti dalyvumą jaunuomenė ir maži vaikai, kurių jaunos širdys galėtų pasiekti naują gyvybę prie lietuviškų katalikiškų jausmų, meilės tėvynės ir tvirtai milžinišką neapginkluotą kariūmenę.

5. Žengti pirmyn kultūriškai ir teip pat skatinti jaunuomenę prie visokių amatų ir profesijų, o kurioji pasiektų minėtą ženkla, tokius visi lietuviai privalo remti. Skatinti viens kitą prie pramonijos ir visokių užsiėmimų, o tie, kurie su šiais mieriais žengtų pirmyn, skatinti lietuvius, teip pat ir svetimtaučius, remti juos; nes be tų dviejų žengsnių tauta išrodo be kultūros ir numirusi.

6. L. R. K. T. M. Sąjungos nariai nemokės mėnesinių mokesčių, bet turės pagal savo išgalėjimą paaukoti ant susirinkimų, teip pat turės parodyti meilę prie sąjungos, kaip Tautos Mylėtojų narys, savo jausmais ir darbais, iš kurių galima bus rinkti kuopų komitetą, delegatai į seimą ir į Centro komitetą, bet į višaičius kuopų arba centro komitetą kiekvienas narys turės būti pripažintu, jog yra geras lietuvis, pildantis Rymo-Katalikų tikėjimą.

7. Visi paaukauti pinigai turės būti priimti kuopų viršaičiais ir išsiųsti centrališkam kasieriui, kuris bus užsistatęs atsakančią kauciją, ir tuomi pat laiku duoti žinią apie išsiųstus pinigus centro

sekretoriui, o jis paduos atskaitas per laikraštį arba atskirais laips.

8. Sąjungos turtas bus užlaikomas geriausiose visame pasaulyje bankose.

9. Sąjungos turtas turės būti pašvęstas svarbiausiems tautiškiems reikalams, kurių ateitis, seimas ir visuomenė pripažintų naudingumą”.

5-sis šitų tikslų punktą tai buvo svarbiausiu tikslu „Liet. Rymo-Katalikų Federacijos“, kuri porą metų atgal teip pat garsiai gimė ir tyliai nunyko, nieko nenuveikus tam tikslui, t.y. neišauklėjus smulkiosios buržuazijos, kuri teip maloni klerikalams ir visiems atgaleiviams.

Šitos didėsės „katalikų tautos mylėtojų“ organizacijos susirinkimas susidėjo tik iš keletos Massachusetts valstybės miestelių lietuvių, „kurie yra atsižymėję darbavimosi dėl labo tikėjimo, katalikiškų draugysčių ir mylėtojai savo tėvynės Lietuvos ir savo tautos“.

L. R.-Katalikų Tautos M. Sąjungos komitetas susideda iš pirmsėdžio (juo dabar yra M. Norkūnas iš Lawrence, Mass.), vietininko (J. Jarusevičia iš S. Boston), sekretoriaus (K. Vencius iš Haverhill), kasieriaus (P. Budreckis iš Broktono), kasos globėjų (dviejų) ir „provų direktorių“, kurių vietas dabar užima 5 ypatos. Navatna, kad nė susivaziavimo vedėjų tarpe, ne komitete nefiguroja nė vienas kunigas. Argi kunigai stovės užpakalyje ištikimųjų ir slėpsis už jų pečių prieš visuomenę, kurią jau jiems nesiseka organizuoti?

Susirinkimo nutarta: „Visoki L. R. K. Tautos Mylėtojų Sąjungos darbai turi būti garsinami per „Žvaigždę“.

Taigi buvęsis SLRKA organas turi būti organu, kad ne tos, tai kitos organizacijos.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popierės, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būti teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Bridgeville, Pa. Iš šio miestelio da nebuvo niekad parašyta kokia nors žinutė, nors čionai lietuvių yra gana daug, apie pusantro šimto. Čion gyvena lietuviai daugiausia Kaino gub. Tarp jų supratimo ir jokios vienybės nėra; laikniščių ir knygų skaitymu visai neužsiima. Jie sako: kam mums reikia skaitymų, mes ir teip viską zinom ir šviesesni už kitus. Ir tiesa, kaip alučio smuklėj prisimaukia, tai ir šviečias vienas kitą plytgaliais arba „svambilėms“. Tas lieka menku, niekam nevertu tamsunėliu, kuris sumuštas, sukruvintas. O kiti didžiuojasi, kad jie galingi, išmintingi, šviesūs. Čion yra trys maži pabrikėliai ir dvi anglių kasyklos. Dirba kas diena. Bet darbininkų nestokuoja. Nors kasyklose ir gana darbą, bet pažiūrėję turi išeit, mat duoda tokį, kur niekas negal dirbt. O kurie nuo seniau dirba, tai labai menkai udirba, kad ženotiem su vaikais sunku pragyvenimas padaryt.

A. Lie-kas.

Brooklyn, N. Y. Bizelio 29 d. buvo kunigo Dilio prakalbos, geriaus sakant ypatiškas pasikalbėjimas, nes

išskyrus socialistus, nieko nebuvo. Tai iš pradžių «publika» kalbėjosi susisėdus kruvutėj, paskiaus jau jisai pasilypėjo ant estrados. Kalba buvo tuščia, nujuokė tikėjimą, socializmą ir abelnai nieko rimto neišvedė; paskiaus rugojo ant šukio, kad negerai išmokino (!) žmones, kad jį prakalbas neina. Socialistai stengėsi prirodyti, kad prakalbas žmonės mėgsta, tik žiurint kokias. Buvo garsinta ant 2-jų vakarų, bet pakako vieno.

Troy, N. Y. Birželio 13 d. buvo varduvės Antano Pilypo. Susirinko keletas svečių. Kalbėtasi apie dabartinį laiką, kaip mums tenka gyventi po tuo despotišku ir kapitalistišku jungu; kaip mes galim iš to išsisukti. Tik vienas dalykas, kuris gal mus išvaduoti,—mokslas ir vienybė. Perskaityta iš «Kovos» N23 Petro Mašiot atsišaukimas ir nūtarata paaukauti nors po keletą centų tam draugui, kuris jau negali sau maistą užsidirbti. Aukavo šie: O. Pilypas, J. Danielius, M. Danielienė, S. Daniunaičiute, A. Pilypas, A. Pilypienė, S. Zaremba, A. Daniunas, F. Kudrauskas, F. Aukštakalnis, J. Markuza, B. Danieliutė, I. Ambrazas, J. Valantiejus, E. Pilypienė, F. Armonas, B. Piliupitė. Viso labo surinkom 2 dol. 25c. Pasiūsta iždininkui J. Karaštai.

Juozas Danielius.

Iš Baltijos Krašto.

(Pabaiga).

MINTAUJA. Po neseniai įvykusių sunkių areštų, emigracijų organizacija vėl išnaujo atgyvą. Balandžio ir gegužės mėnesio miesto konferencijos posėdžiai sutvarkė apardytąjį organizacijos darbą. Konspiracijos dėl ir idant neatsi kartotų taip nusilpninę šių metų pradžioje Mintaujos organizaciją areštai, iš organizacijos pašalinta daugelis abejojamų ypatų. Mintaujos organizacijos narių skaičius siekia 200–250. Didžiausioji atidžia atkreipti į laukų rajonus. Neseniai įsikurus Mintaujoje tam tikram šnipų skyriui darbuoties liks miesto mažumo dėl begalo sunku. Rajonuose yra rajonų tarybos. Propagandistų kolegijos nėra. Rajonų komitetai apsieina savo nuosavėmis spėkomis. Neseniai dar buvusioji propagandistų kolegija įvairių priežsčių dėl dabar yra iširus.

LIEPOJUS. Čionai darbe vadovauja Liepojaus komitetas. Konferencijos nėra. Narių organizacijoje yra į 150–200. «Zihna» («Kova») sklęsta į 200 ekz. Smulkesnių žinių nėra. Liepojaus atovas į bendrąją Latvijos Socialdemokratijos konferenciją nepribuvo.

VINDAVA. Vindavos organizacijos narių skaičius nedidelis—nes mažas patsai miestas—yra išviso 60 žmonių. Darbą tvarko Vindavos komitetas. Kovo mėnesio pradžioje prie jo susitvėrė mokinių organizacija iš 3 kuopelių su centru. 18 balandžio (1 gegužės n.st) tapo plačiai paskleisti atsišaukimai Latv. Soc.-dem. C.K.-o ir suorganizuota masos susirinkimas,—jisai užsibaigė revoliucijos dainomis. Kelioms dienoms praslinkus bendrame narių susirinkime nuspręsta

buvo 1 geguž. (sen.st.) išstatyti raudonas vėliavas ant trijų Vindavos komiteto narių, kurie 1905 metais liko adm. nistracijos žvėriškai nudurti. Tatai padaryta ir tik 5 geguž. dieną policija nuėmė vėliavas.— Už balandžio mėnesį C. K.-ui už nelegališką literatūrą užmokėta 8 rub. Viename paskutiniųjų posėdžių kuopelių atstovų iš Vindavos komiteto buvo pakeltas ir svarstytas klausimas, kaip daryti, kad būtų prideramai mokami narių mokesčiai. Išsiaiškino, jog svarbiausioji kliūtis, kuri kliudo organizacijos nariams laiku užsimokėti—tai bedarbė, kuri sunkiai atsišaukia ypač paskutiniame laike. Šiaip jau, lig balandžio mėnesiui organizacijoje buvo jaučiamas dvasios puolimas. Paskutiniu laiku dalykai mainos,—imama interesuoties organizacijos reikalais. Vindavos komitetas ir dabar teišduoda savo hektografuotą laikraštelį «Darbs» («Darbas»). Galima tikėtis ir laukti, jog ir mūsų Vindavos organizacija greitu laiku atsigriebs ir pasididys.

Iš šios pažvalgos matome, jog Latvijos Soc.-demok. miestuose yra maž daug į 3000 org. darbininkų. Jeigu prie šiųjų 3000 priskaityti dar į 1,800 organizuotų laukų darbininkų, tai visas narių skaičius siekia kuone 5,000.

Baigdami šiąją korespondenciją pažymėsim dar, jog, suilyg C.K.-o atskaitų paskutinėj konferencijoje, C.K.-as nuo šių metų 1 sausio iki 1 gegužės dienai savo tipografijoje yra atspaudinęs į 230,000 ekz. įvairių daiktų, kurie visi buvo išplatinta. Tatai, jog balandžio mėnesy viena technika klimpo, nesutrukdė tolimesniojo daiktų leidimo.

Greitai pasirodys teipogi ir Latv. Soc.-dem.-jos konferencijos veikimo atskaitos.

Krasos dežutė.

42 LSS kuopos sekretoriui. Kad vienbalsiai pašalinta vienas narys, tai visai gerai. Bet reikia, kad pranešime būtų aišku, ar visi kuopos nariai vienbalsiai nutarė, ar tik didesnė jų dalis (kurie buvo susirinkime). Toki aiškumai būtinai reikalingi pranešant viešai. Šitas pranešimas netur to aiškumo, tai ir netilps.

S. Strazdai. Gerai, kad idėjot kopertą ir markes—matyt, žinojot, kad negal patilpt toki raštai. Meldžiami, pagalvokite, kad koliojimais nieko nepertikrįsit. O redaktorių koliodami «galiucinacijomis» galite da ir užkrėsti jį ta įsų ligele. Žinkit, kad redaktorius ne tam stovi, kad jį kas galėtų tulže aplaistyt ir mušt, kaip stulpą, o jis tylėtų, matydamas organizacijos votį kylant.

Kas nori prisakinėt, tas turi buti vergu. Byron.

Laiškai į «Kovos» Redakcija.

I.

Patėmijau N26 «Kovos» korespondenciją iš Rochester, N.Y.

Darbininkas neteisingai aprašo, kad lėšiant «Saliamono Sapną» atsitikus nelaimė: pervėrė kardu A. Smulkučiui žandą. Aš nežinau, gal Darbininkas per padidinantį stiklą žiu-

rėjo į sužeistojo žandą? Aš tą vakarą mačiau bent kelis sykus A. Smulkutį, bet jo žaizdos negalėjau patėmyt, kadangi jos nebuvo. Tą gali paliudyti daugelis mačiusiųjų, kad jokios žaizdos nebuvo ant jo veido. (Turbūt buvo klaida drg. Darbininko—gal jis norėjo kitaip pasakyt. Red.).

I. K. Burokas.

II.

Brangi Redakcija, prašau patalpinti šitą laiškėlį į «Kovą». Patėmijau N27 «Kovos» iš Gardner korespondenciją, paduotą P. J. Mackevičiaus. Ten neteisingai rašoma, kad M. S. Balandėlis neva melagingai padavęs N25 «Kovos» žinią apie kuopos prakalbas. P. J. M. sako, kad kuopa parengė tik šokius, o ne prakalbas su šokiais. Balandėlis teisingai pranešė, kad kuopa parengė šokius su prakalboms; taip buvo apgarsinta ir plakatuose. Teip ir įvyko, kaip buvo apgarsinta.

Mikas Stakėnas.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Birželio Mėnuo, 1909 m.

Mėnesinių mokesčių:

Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo	
32	2.50	42	3.55	119	1.00	
60	6.60	67	1.60	1	.60	
95	1.60	79	1.60	4	3.20	
34	4.80	59	6.20	117	6.80	
110	1.20	15	7.00	13	2.60	
71	1.60	11	8.40	35	1.80	
62	1.80	68	3.00	50	2.80	
31	5.60	65	1.80	90	3.20	
9	2.20	105	8.60	121	2.80	
125	.80	18	8.60	45	4.40	
38	2.80	19	4.80	69	3.00	
79	.40	52	2.20	91	3.80	
17	11.70	21	7.00	55	1.60	
84	2.80	25	1.80	89	2.45	
80	2.20	42	4.15	58	1.80	
63	4.60	119	1.00	88	10.40	
33	3.20	20	1.00	1	7.00	
36	1.60	19	4.80	57	8.20	
29	3.20	14	28.00	78	1.20	
61	6.20	28	16.30	115	6.45	
114	2.60	1	1.00	48	1.20	
7	7.00	6	13.80	34	13.00	
64	1.00	23	2.20	75	2.00	
61	2.40	S. Charles, Ill.	2.00	Pavieniai	7.45	
					Viso	\$322.95

PRENUMERATA:

P. Jurgelionis, J. Budrius, F. Svoteelis, K. Sitavičius, J. Masalsky, P. Kisialis, L. Petruševičius, F. Daniel, J. Vilkelis, J. Mikalauckas—po \$2.00.	Viso	\$20.00
N. H. Hall, A. Šupys, N. Jonuška, 4 kp. L.S.S.D.B., W. Stan, P. Rankelis po \$1.00.	Viso	\$6.00
V. Kisialis		.90
Viso		\$26.90

LITERATUROS FONDAN:

Nuo V Susivažiavimo:

Mikalavičienė, M. Socijalistė, Pricevičiūtė, Pruselaitis ir Jokimas po \$1.00; B. Kondratavičius 50 c.	Viso	\$5.50
T. Kreivėne (krikštynose)		2.00
Viso		\$7.50

«KOVOS» FONDAN:

Rochesterio draugai: J. K. Rurokas 1 dol., P. Anuškevičius 50c., J. Valtas ir J. Višniauskas—po 25c.	Viso	2.00
--	------	------

MOTERIS IR SOCIJALIZMAS.

V. Kisielius, Scotland	\$1.00
K. Šarkus, Shorthaven	1.00
J. Grinius (surinko)	5.00
Viso	7.00

SUTRAUKA ĮPLAUKIMŲ:

Mėnesinių	\$322.95
Prenumeratos	26.90
Literatūros Fondan	7.50
«Kovos» Fondan	2.00
Moteris ir Socijalizmas	7.00
Apgarsinimai	101.50
Literatura	65.20
Pašaliniai darbai	250.20
Laiškai ir korčiukės	3.75
Viso	\$787.00
Nuo pracist mėnesio	35.72
Viso pinigų	\$822.72

IŠLEIDIMAI:

Algos: Redaktoriui \$60.00, Administratoriui \$110.00, Zece-riams \$88.00.	Viso	258.00
«Kovos» Išlaidos: Krasa 10.86, Nuvažinėjimai 10.00	Viso	20.86
Spaustuvės Įrankių:		6.96
Pašaliniam darbams: Popiera 1.01, statymas ir pre- sas \$60.60.	Viso	61.61
Namų Išlaidos: Randa 18.50, Gazas 2.30.	Viso	20.80
Literatūros pirkti:		108.60
Įvairios Smulkmenos: Atmokėta skola: F. J. Bagočiui \$25.00		
III Rajonui Pittsburgu 23.50, S. Šipavičiai \$10.00, B. Grabauckui 20.00, Krasos ženkleliai 20.36, A. M. Staneliui už iškaščius per 11 mėnesių \$15.00, A. M. Stanelienei už valymą spaustuvės, plovimą, muilą, abrusus, per 11 mėnesių \$10.00, laikraščiai 1.35, važinėjimai 75c, viedras 25, benzina 10c.	Viso	125.46
Viso išlaidų		602.64

Įplaukų buvo	-	-	-	822.72
Išlaidų	-	-	-	602.64
Lieka	-	-	-	220.08

A. M. Stanelis, kasierius
J. Bagočius, administratorius.

Koval atsiųsti rankraščiai.

Juozo Draygo—«Aš esu socijalistas»; Špoko—Reikale agitacijoj; B. Šidiškio—Sukilkim nuskriaustieji (eil.); S. D. Poplesta-
kio—Ar socijalistai iškovos moterims lygias teises; R. Mačio—Ko-

kios taktikos mes turim prisilaikyt; *Neniaus*—Kunigo pamokslas; *A. S. Raulinaičio*—Kudikių darbas; *K. Čepuko*—Jau aušta rytas; *J. Š.*—Tai ne civilizuotoji davatka.

NUO ADMINISTRATORIAUS.

Greitu laiku bus pradėtas spaudint A. Bebelio veikalas «*Mo-teris ir Socializmas*». Žinote, draugai, jog tam darbui reikalinga nemažai pinigų, todėl malonėkite pasiskubinti siųst surinktus pinigus, nes girdima, jog daugumas draugų turi surinkę prenumeratų ant išsiuntinėtų kvitarijušų, bet dėl nežinomų mums priežasčių laikosi pas save ir nesumoka skiriamon vieton.

Teipgi ir jums draugai jau laikas išpildyt savo prizadėjimus, nėra prizadėję užsirašyt prenumeratą, suteikt paskolę ar tai aukų parankiot išleidimui minėto veikal, atminkit savo prizadus ir išpildykite. Jūs to nežinot, jog seniaus sumokėjusieji prenumeratą jau pradėda rugot ir ketina pinigus atsiimt. Pamislykim ką darom, jog atšaldėm geriausius draugus nuo labdaringo darbo. Tad sukruškim draugai, o darbas tuoj bus atliktas.

Administratorius.

Užsimokėjo prenumeratą Rev. ir Darb. Dainų.

P. Mikolainis, F. Ramanauckas, J. Kidolius, Y. Chėсна, J. Stirbis, J. Naujokas, Dom. Liutkevėčius, S. Bergas, Al. Steponaitis, L. Burdulis, J. Rugis, S. Eringis, J. Neimontas, J. Grinius, A. Kairukštis, J. Povylaitis, K. Kreučionas, Kaz. Krušincas, J. Jankus. Viso \$19.00.

PAJIEŠKAU Jaunos apsišvietusios Lietuvaitės apsidėdimui. Aš esu 23 metų, turiu gerą darbą mylėčiau susipažint su Lietuvaite, kuri galėt likt motere doru vyro.

Kaz. Dargel

39-41 S. 13th St., PHILADELPHIA PENN'A

ATYDAI!

Visuose reikaluose susinešant su L.S.S. administracija adresuokit šep:

“**KOVOS**” ADMINISTRACIJA,
1815 Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.

AUKOS.

Aukos Kankiniams:

EASTON, PA. nuo prakalbų: K. Berukštis 50c, V. J. Stankus, S. Kulaitis, D. Bagočius, J. Balseys, Alvin Huft, M. Meškauckiute, A. Berukštienė, J. Jankauskas, J. Simonaitis, F. Laurynaitis—po 25c. Arlauskas 20c. A. Meškauskas, J. Krikščionas, L. Chamentovskis, M. Jankauskas, M. Meškauckienė, O. Petrauskutė, Liupėis, Dramantas, P. Vilčinskis, K. Jankaukienė, A. Cvirka, Z. Stankutė—po 10c. P. Meškauckas, K. Jankauskas, S. Kazlauckas, J. B. Jusaitis—po 5c. Viso (lėšimus prakalbų lėšos) gauta \$3.50

CHICAGO, ILL. suaukauta “Antanų” vardudienų 1.80
BUSH, ILL. per P. J. Milčūną [vardai jau pirmiau paslęsti “Kovos” pagarsint] 3.70
EASTON, PA.: J. B. Jusaitis, S. Mintautas—po 25c. Viso 50c

Aukos Meksikos Pol. Kaliniams:

EASTON, PA.: J. B. Jusaitis 25c

Revoliucijos Reikalams:

EASTON, PA. nuo 1-mos gegužės dienos uždarbiai ir aukos: J. B. Jusaitis 1.50, H. Mayer, Jos. Hahman, J. Kežauckas—po 50c. V. Danilevičius, Lipšic et Peter, B. Mayer, H. Goldman, J. Mayer, A. Šimutis—po 25c. J. Gold, U. Strimaičiūtė—po 15c. S. Kalmo, M. Pinskey, H. Montvill, Prla Bambos—po 10c. S. Pinskey 5c. Viso 5.25

Mokslaeivių Paskolės Rateliniui:

Nuo Vasario mėn. 1909 m. Chicago kuopos mėnesinės. [Vasario, Kovo, Balandžio, Gegužės] P. Puskunigis, P. Galski, Jul. Micekėvyčius, J. Tumosa, J. Katilius, A. Sidarevyčius, V. Stiklius—po 1 dol. Viso 7.00

EASTON, PA. nauja 5 kuopa skolina: J. B. Jusaitis 1 dol, V. Stankus, F. Laurynaitis, J. Jankauskas, P. Treinavičius, J. Kežauckas, F. Masulevičius, S. Šakys, L. Tilvikas, S. Meškauckas, P. Berukštis—po 25c. Viso 8.50

J. O. Širvydas, Izd.
V. Černiauskas, Sekr.

Aukos P. Mašiotui, Springfield, Ill.

Juozapas Butmanas, Juozapas Ponelis, Stanislovas Encikis, Kazimieras Jenellionis, Pranas Encikis, Julius Auzinas, Jokubas Prajinas, Juozas Grigunas, Vincas Brusokas, Pranas Donaldis, Antanas Elzbergas—po 25c. Juozapas Gedutis 15c. Kazys Meškellis, Mikolas G. Zubkus—po 10c. Viso 8.10

• Rinkėjas aukų Juozapas Butmanas.

Bell Phone 2477 Keystone 4269 A

ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likierio, vietinių ir iš užsienio. Alus butelukuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenų.

Kalba: Lietuviškai, lenkiškai, ruska ir angliškai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

P. S. Silvermano

Rus. kal. **PIRTIS**
Turkiška
312 Carpenter St.
Philadelphia, Pa.

GEORGE BELAWSKIS

1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS SALIUNAS.

Lietuviški kvepenti cigara i, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras patarnimas, grina lietuviška kalba.

Jieškau VERONIKOS DULYČIOS, kurį treti metal, kaip įvažlavo iš Lietuvos Amerikon. Sesuo Paulyna Dulyčia. Subačius, Kauno gub. Lietuva.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VIŠIEMS ŽINOMAS

DR. PHILIP ROVNO

423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.

Prėmimo: Iki 10 i ryto. Nuo 2 iki 3 P.M. valandos: Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus kožnam prisiustas ant pareikalavimo kuris prisius 10 c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektriškų Krutančių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štukas, visokių gautunų knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę “Dainų Vainikėlis” kurios prekė 25 cent. tam prisiusime katalogą dykai. Reikalaujame gerų agentų pardavinėjimui mus tavorų po miestus ir miestelius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veseilions, krikėstynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes prienamos.

Keystone Telefonas: East 42-65-A.

ARGO

Gloss Starch

PALAIDAS krakmolos pridulka pas štonninką, ir jųsu dra-
bužiai lieka pilki arba geltoni.

Argo yra geriausias krakmolos visokiems drabužiams—šaltam ar karštam vandenij.

Pamegink baksuka Argo. :: :: tik 5c

Pirkejas atsinešes arba atsiuntęs šita iškarpa, gaus 10 per cent pigiau. Labai paranku. Visi juos rinkit.

ATKREIPKIT ATYDĄ

Ir pirkit visus trunkus geriausioje vyno sankrovoje. Mes turime daugybę užsienio ir vietinio gerimu.

Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
gallonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių
California Brandy { kvorta 65 centai iki 2-jų dol
gallonas 2 dol 55c. iki 5 dol
California Vynas nuo 30 centu iki 1 dolerini 55 c.
ARAKAS (Rum) nuo 75 centu iki dviejų dolerin

Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodam gražias dovanas. Kalbam lietuviš, lenk, ruskai ir kitaip

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St.

Frankford

Philadelphia, Pa.

PIRMUTINE LIETUVIŠKA AGENTURA

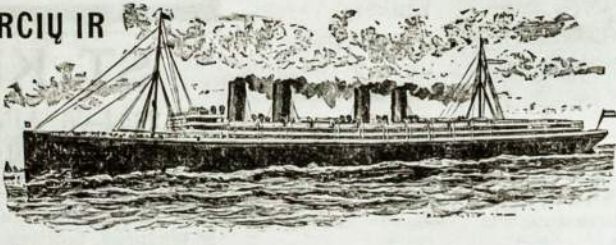
A. M. STANELIS

Vienatinis Philadelphijoj Lietuvis Agentas

LAIVAKORCIŲ IR
PINIGŲ

Siuntimo į

Visas
Svieto
Dalis.

Jeigu nori gerai ir greitai parvažiuot į Lietuvą arba partraukt ką iš Lietuvos, pirm, negu nueisi pirkt laivakortę pas svetimtautį, ateik pas mus pasiklaust rodos. Parduodu laivakortes (šipkortes) ant visų vandeninių kelių, didžiausių ir smarkiausių laivų. Pinigus siunčiu per didžiausias bankas į visas svieto dalis. Perrasau, parduodu namus, lotus ir farmas. Apdraudžiu (inšurinu) nuo ugnies. Išdirbu daviernastis, vališką popierą, išsirūpinu paspartus, išdarau «morgičius» bei lystus. Turėdami minėtus reikalus, kreipkitės šiuo adresu:

306 N. 13th St. : : : Philadelphia, Pa

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujusių garsių išradėjų Mašinų Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikšioti nudevėtose bei nušutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mēs, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujiausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkoms trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatingai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,

3032 Richmond St.

3005 Frankford Ave.

Bell Phone 45-59 A Kensington,

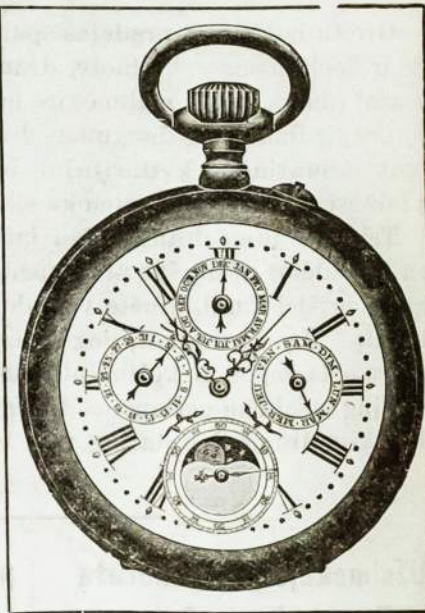
Bell Phone 45-74 A. A Kensington.

Philadelpia, Pa.

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS LAIKRODELIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodėlis, kuris visada parodo sekundas, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnuis etovl. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą gvarantuotas. Prysakys labai puikus, auksinės rodyklės ir su auksiniais pagražinimais. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodėlį už kelis kartus daugiau, bet mes paleidome už tą prekę, kad apgarsinti mūsų pirklystę, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiau kaip svetimtaučiai, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabriky.

Be lenciugėlio duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su auksiniu (gold filled) labai puikiu lenciugėliu už \$4.95. Kiti parduoda tokius lenciugėlius po keliolika kartų daugiau kaip mes.

Kas prisiųs pinigų per pačią, laikrodėlis tuojuos bus išsiųstas per pačią mūsų kasty, bet jeigu kas nori užsimokėti už tavorą ant expreso, tada siųsime per ekspresą ir pirkėjas užsimokės visus pristuntimo kaštus.

Per mūsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo spaustuve ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drukoriškus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokiame kalbose. Ant pareikalavimo prisiųsime mūsų katalogus dovanai. Prašome prisiųsti savo ir draugų adresus.

Mēs nesulومه ir negarsiname jokių tavorų uždyką, apart mūsų katalogo, bet parduodame gerus tavorus pigiau kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir prižada duoti ką nors už dyką, visi yra prigavikai ir nuo jų reikia saugotis, nes už dyką tavorus duodant niekas prekystė negali varyti.

Mūsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draugystės prisirašyti. Akcijos yra po vieną dolerį ir atneš ne mažiau kaip aštuonis procentus kas metą. Prigulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiau kaip kiti. Užkvičiame visus tautiečius prie mūsų pirkliškios draugystės prisirašyti nors su vienu doleriu. Pinigus siųskite per Money Order iš pačio arba registravotoje gromatoje.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. N. 1 P.O.Box 722

416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.

PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

J. M. Makurat

Graborjus ir Balsamuotojas

Atlieku viską atakančiai, gerai, greitai ir pigiai.
3112 Richmond St., Philadelphia.

Tel.: Keystone 4275 D. east.

Gerai dantys yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare.
Nedėliomis 9 iki 4 vak.

Telefonai:
Bell Kens. 36-18-A
Keystone East 42-21-D

JONAS F. BAJ

Lekiškai-Lietuviška Stainė

šiaurinej Philadelphijos dalyj. Arkliai gatavi kiekvienoj valandoj veselioms, krėkėtynoms, pagrabams ir pasivažinėjimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

Rusiskas Notariusas

Sutaisau visokius dokumentus, kontraktus, užstatomybę; paliudiju paraszus, sutaisau paszportus ir visokias valdiszkas popieras. — Perku ir parduodu namus ir apsaugoju nuo ugnies [insurance]. Duodu rodas. Sukolektuoju pinigus, skolas ir randas. Visi reikale kreipkites pas mane. Žemiausios prekes už tarnystę.

Paul M. Myers

N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa

Sallunas ir Vynyczia

Geriausi Amerikoniski ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arielkos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

Tik viena aptieka

visoj Philadelphijoj kur galima susikalbēt lietuviškai ir apturēt teisingus vaistus. Didžiausia krajava aptieka D ro Pharmacy J. PINIONZEK, kurioj darbuojas telpgi krajavas aptiekorius S. JONKUS (lietuvis). Čia gausit visokių liekarstų. Rasit visada daktarą.
2984 RICHMOND ST., PHILADA.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Silpniesni muskulai tau nieko gero nesuteiks, jei tavo organizma naikys reumatizmas.

PAIN EXPELLER gerai trintu tuojaus sumažina skausmą ir prasalina visas jo priežastis. 25 c. ir 50 c. visose gerose aptiekose.

F. Ad Richter & Co.

215 Pearl St New York
Tėmykitant Inkaro ženklui!

Lietuviai, visokiuose reikaluose remkit savo vertelgas. Reikalui atsiradus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir užlaikymui plauku.

Tukstančiai pliku žmonių atgavo puikius plaukus, sulauko silkinama plauku. Duodam roda DYKAI per laisną, kaip išgydyti silkinama plauku, pučkus, didervines, niežus ir lytiska bruda. Nuo ko ju užtrinu tik 10c. Mestuime daug padėkavoniu laisku visokių tautyčių. Tuojau rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

STEFAN PAPIERNIK
Lenkiškas Bankierius, Laivakorčių agentas ir Publiškas Notarijus.

**807 S. Front ir
352 N. 25 St.**

PARDUODA

LAIVAKORTES ANT

VINIŲ LINIJŲ | VISAS PASAULES DALIS. MAINO PINIGUS IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UZ KURSO KAINAS.

**Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.**

Bell Phone: Frankford 451 D.

George S. O'Connor

4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.

PLUMBERIS.

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus dalktus reikalaujančius talsymo. Teipgi intaiso gazo, garo ir šilto vandens šiluma.

Bell Phone
Kensington 57-88

S. Szveda

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius:
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kuris visus reikalus atlieka prieliskai ir pigiai.

50,000 KNYGU

DYKAI DEL VYRU Vertes Ira \$10.00 Kožnam Vyrui Ligoniu

Jeigu sergate kokio vyrišku ligoie, rašikiete ing mus ogausite didelės vertes knygelė. Ta knygelė pasakis aiškei kaip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodijima, silpnies vyriškume, abelnam nupulime speku, rhumatizme, organiško ligoie, vyduriu, kepeniu, inkštu arba pusles lygosie, gali lengvei išgydyte namosie. Jeigu asatie nusimine mokiedami piningus daktarams ir uz gidukies, negaudame jokios pagalbos ta, apatingai dykai gauta knygelė del vyru, jums bus vertesni bagelboi, kaip \$100.00. Jie pasakis nu kuo jus sergate ir kaip gauti buti greitai išgydyti. Tukstančiai vyrui atgava sveikato ir vyriškumo per pagalba tos vertingos knygelės. Ta knygelė ira krautuve žiniu, apie kurios kožnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygelė yra gaunama **vysai dykai**; mas užmokam ir pačtau. Jskirpkite žemia paduota kupona, ir prisiuskite mum, o mas kuo greičiaus prisiusma jums vysai dykai ta brange knygelė.

Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šendena.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 703 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Garbingas Daktarai: Meldziu prisiusti man vysai dykai, jusu abgarsinta knygelė.

Vardas ir pravardė.....
Pačta..... Statas.....

THE LITHUANIAN "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE WEEKLY Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor F. J. BAGOCIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse svieto	
One year	\$2.00	Vienlema metams	\$2.00
Six months	1.50	Šešioms mėnesiams	1.50
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

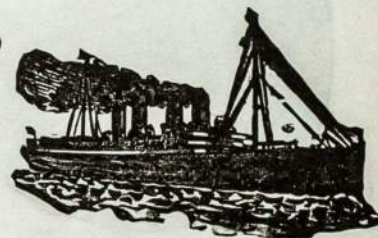
ADVERTISEMENT RATES		APGARSINIMU KAINOS	
One inch once	50c	Colis sykj	50c
One inch one month	\$1.50	Colis per mėnesį	1.50
One inch one year	15.00	Colis per metus	15.00

All Communications should be addressed Visokiuose susinėsimuose adresuokit:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.
Mano darbas gali but matomas naujoje svetaineje ant E. Allegheny Ave.

S. KONIECZNY
3131 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba
Altorius, kozelnycias ir kitas bažnyčios litaisas. Teipgi karuneles, sarpas ir kitus dr-sėiu darbus. Kreipkites prie jo!

Skaitykite
'KOVA'

Frederick D. Felto
SALIUNAS
S. W. Cor. Richmond & Allegheny Av.
PHILADELPHIA, PA.

Yra tai geriausia UŽEIGA Lietuviame.

Sitos pigios prekės tikai ant trumpo laiko!

B A S E T L Ē S.

Basetlės yra keleriopo didumo pagal tai, kaip didelėse orkestruose vartojamos buna.

Basetlė.

No. M. 79. Pusės didumo, 4 stygos, lygus užpakalis, gero darbo, geras balsas. \$ 24,00.

No. M. 80. Tris ketvirtos didumo, 4 stygos, lygus užpakalis, labai gero darbo, puikus balsas, labai tinkama vartoti orkestruose. \$ 25,85.

No. M. 81. Tris ketvirtos didumo, 4 stygos, lygus užpakalis, daug geresnė kaip M. 80, labai gerai atidirbta, labai tinkama prie šokių arba ir didelėse orkestruose. \$ 33,25

No. M. 82. Importuota francuziszka basetlė, tris ketvirtos didumo, 4 stygos, labai puikiai išrodo ir balsas labai stiprus. Už tuos pinigus niekur geresnė negalima gauti. \$ 46,75.

No. M. 83. Pilno didumo, 4 stygos, labai gero darbo, labai stiprus balsas ir galima vartoti kodidžiausiose orkestruose. \$ 33,00.

No. M. 84. Basetlėms maiszai iš gelumbės. — \$ 3,60.

No. M. 85. STYGOS BASETLĒMS:

G	Arba pirmoji	—	60c.
D	- antroji	—	\$ 1,00
A	- trečioji	—	\$ 1,50
E	- ketvirtoji	—	\$ 1,40

No. M. 78. Smicziai basetlėms po 95c., \$ 1.05, \$ 1.15, \$ 1.95, \$ 3.30 ir \$ 5.40, pagal tai kokio išdirbimo.

VIOLIONCZELĒS.
Vartojamos orkestruose ar solo grajijimui.

No. M. 61. Gerai padirbta, tamsios spalvos, dailiai išrodo, labai geras instrumentas už tuos pinigus. \$ 6,65.

No. M. 62. Tokio pat darbo ir spalvos kaip ir M. 61, bet geresnė. \$ 8,50.

No. M. 63. Geresnio darbo, turi gerą balsą ir labai tinkama vartoti prie orkestrų. \$ 12,00

No. M. 64. Instrumentas labai gerai ir stipriai padarytas, turi labai malonų balsą. \$ 13,25.

No. M. 65. Labai gero išdirbimo, turi labai malonų balsą ir labai placiai vartojama tarp profesionalizkų violionczelistų; vienas iš geriausių instrumentų gaunamų už tuos pinigus. \$ 22,75.

No. M. 66. Tokio pat išdirbimo kaip ir M. 65, tik daug geresnė. Balsas labai puikus. — \$ 58,85.

No. M. 67. Padirbta pagal modelį garsių senovės violionczelių dirbėjų darbas prie jų atliktas ko geriausiai, tamsiai nuliakeriuota, viskas atliktu kopuikiausiai. Už tuos pinigus geresnį instrumentą negalima gauti. \$ 39,50.

No. M. 68. Labai dailus instrumentas, kopuikiausio išdirbimo garsaus violionczelių dirbėjo Martino, balsas labai gilus ir malonus, dailiai nuliakeriuotas, tamsi spalva; tai yra vienas iš geriausių instrumentų, kokį galima gauti. \$ 51,00

VIOLIONCZELĒ.

VIOLIONCZELĒMS STYGOS
(STRUNOS.)

No. M. 73. A arba pirmoji	—	20c
D „ antroji	—	30c
G „ trečioji	—	25c
C „ ketvirtoji	—	35c

No. M. 74. Violionczelėms krepšiai iš žalios gelumbės su saguciais \$ 2,25

No. M. 75. Violionczelėms kumponija, (kaliofonia.) po 10c. 15c. 25c.

SMICZAI VIOLIONCZELĒMS.

No. M. 69. Iš raudono medžio, kitos dalys iš heboninio medžio, dailiai padirbtas 75c.

No. M. 70. Iš braziliszko medžio, kitos dalys iš heboninio medžio, perliniai padabinimai, labai gero išdirbimo. \$ 1,15.

No. M. 71. Iš braziliszko medžio, kitos dalys iš heboninio, vokiszkojo sidabro padabinimai, ko geriausio išdirbimo. \$ 1,50.

No. M. 27. Iš pernambuko medžio, vokiszkojo sidabro aptaisai, padirbtas pagal Bausch'o modelį; pigus bet geras. 50c.

Reikalaujantiems prisiqsime didžiausią illiustruotą katalogą visokių pirkinų dovanai.

Atlas Trading Association, Dep.No.1, P.O. Box 722. 416-418-420 S. Broad, 942 Lombard Sts., Philadelphia, Pa. U.S.A.